

**ЦЕНТРАЛНА БАНКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ
ЗА ГОДИНУ КОЈА ЈЕ ЗАВРШИЛА
31. ДЕЦЕМБРА 2016.

	Садржај	Страна
Одговорност Управе и Управног вијећа за припрему и одобравање годишњих финансијских извјештаја		1
Извјештај независног ревизора		2
Финансијски извјештаји		
Биланс успјеха		5
Извјештај о свеобухватној добити		6
Извјештај о финансијској позицији		7
Извјештај о промјенама у капиталу		8
Извјештај о новчаним токовима		10
Напомене уз финансијске извјештаје		11 - 51

Одговорност Управе и Управног вијећа за припрему и одобравање годишњих финансијских извјештаја

Управа је дужна за сваку финансијску годину припремити финансијске извјештаје који пружају истинит и вјеран приказ финансијског положаја Централне банке Босне и Херцеговине („Банке“) те резултата њеног пословања и новчаног тока, у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ“) које је објавио Одбор за међународне рачуноводствене стандарде („ОМРС“), те је одговорна за вођење одговарајућих рачуноводствених евиденција које у сваком тренутку омогућују припремање финансијских извјештаја. Управа има општу одговорност за подузимање корака који су јој у разумној мјери доступни како би јој омогућили очување имовине Банке, те спречавање и откривање превара и осталих неправилности.

Управно вијеће је одговорно за одабир прикладних рачуноводствених политика које су у складу са важећим законским захтјевима, а Управа је одговорна за њихову досљедну примјену, доношење разумних и разборитих претпоставки и процјена, те припремање финансијских извјештаја по начелу трајности пословања.

Управа је дужна поднијети на одобравање Управном вијећу годишње финансијске извјештаје, а Управно вијеће одобрава годишње финансијске извјештаје те их подноси Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Приложени финансијски извјештаји приказани на страницама од 5 до 51 одобрени су од стране Управног вијећа 29. марта 2017. године и, у складу с тим, у наставку потписани у његово име:

др Сенад Софтић
Гувернер

Grant Thornton

Извјештај независног ревизора

Grant Thornton d.o.o. Banja
Luka

Vase Pelagica 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.grantthornton.ba

Управном вијећу Централне банке Босне и Херцеговине

Мишљење

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја Централне банке Босне и Херцеговине (у даљем тексту "Банка") који обухватају извјештај о финансијској позицији на дан 31. децембар 2016. године и биланс успјеха, извјештај о свеобухватној добити, извјештај о промјенама у капиталу и извјештај о новчаним токовима за годину која се завршава на наведени датум, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз финансијске извјештаје.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји приказују фер и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај Централне банке Босне и Херцеговине на дан 31. децембар 2016. године, резултате њеног пословања, и новчане токове за годину која се завршава на наведени датум, у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Основа за мишљење

Спровели смо ревизију у складу са Међународним стандардима ревизије, на снази за ревизије финансијских извјештаја за период који завршава на 15. децембар 2016. године или након тог датума. Наше одговорности, према наведеним стандардима, додатно су описане у пасусу Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја. Независни смо у односу на Банку, у складу са Кодексом етике за професионалне рачуновође Одбора за међународне стандарде етике за рачуновође (ИЕСБА Кодексом) као и у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја Банке у Босни и Херцеговини, и испунили смо наше етичке обавезе у складу са тим захтјевима. Сматрамо да су ревизорски докази које смо прикупили довољни и одговарајући за пружање основе за давање нашег мишљења.

Одговорност Управе и Управног вијећа Банке за финансијске извјештаје

Управа је одговорна за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања, и за оне интерне контроле које Управа одреди да су потребне за омогућавање састављања финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне грешке настале услед преваре или грешке.

У састављању финансијских извјештаја, Управа је одговорна за процјену способности Банке да настави са пословање по временски неограниченом пословању и

објављивање, ако је примјенииво, питања повезаних са временски неограниченим пословањем.

Управно вијеће Банке одговорно је за надгледање процеса финансијског извјештавања Банке.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су да стекнемо разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина без значајног погрешног приказа, било због превара или грешака и да издамо ревизорски извјештај који укључује наше мишљење. Разумно увјеравање је виши ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са МСР увијек открити материјалне грешке када оне постоје. Грешке могу да произађу из криминалних радњи и грешака и сматрају се значајним ако појединачно или збирно могу утицати на економске одлуке корисника донесене на основу финансијских извјештаја.

Као дио ревизије, обављене у складу са МСР, наша одговорност као ревизора је да стварамо професионално просуђивање и одражавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође смо:

- Препознали и процјенили ризике значајног погрешног приказа финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни да пруже основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајне материјалне грешке која је посљедица преваре је већи од ризика насталог услед грешке, јер превара може подразумевати дослук, кривотворење, намјерно изостављање, погрешне интерпретације, или заобилажење интерних контрола;
- Постигли смо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију, у циљу креирања ревизијских процедура, које су одговарајуће у датим околностима, али не и у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола Банке;
- Процијенили смо адекватност коришћених рачуноводствених политика, разумности рачуноводствених процјена и повезаних објелодањивања које је створила Управа;
- Закључујемо о примјерности коришћења рачуноводствене основе засноване на временској неограничености пословања Управе и, темељно на прибављеним ревизијским доказима, закључујемо о томе постоји ли значајна неизвјесност у вези са догађајима или условима који могу довести до значајне сумње у могућност Банке да настави са пословањем. Уколико закључимо да постоји значајна неизвјесност, од нас се захтјева, да у свом ревизорском извјештају скренемо пажњу о овим објављивањима у финансијским извјештајима, или ако таква објављивања нису адекватна, да модификујемо мишљење. Наши закључци су засновани на ревизијским доказима који су прикупљени до дана израде ревизорског извјештаја. Међутим, будући догађаји или околности могу проузроковати престанак пословања Банке;
- Процијенили свеукупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објављивања, као и да ли финансијски извјештаји представљају трансакције и догађаје на начин на који се постиже фер презентација.

Остварили смо комуникацију са Управним вијећем у вези са, између осталог, планираним обимом и временом обављања ревизије и значајних резултата ревизије, укључујући било које значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали у току наше ревизије.

Остала питања

Финансијске извјештаје Централне Банке Босне и Херцеговине на и за годину која се завршила на дан 31.12.2015. године ревидирао је други ревизор, који је изразио немодификовано мишљење за ове извјештаје и издао мишљење са датумом 31. март 2016. године.

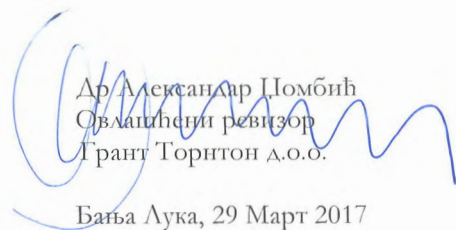
Др Александар Цомбић
Директор
Грант Торнтон д.о.о.

Бања Лука, 29 Март 2017

Др Александар Цомбић
Овлашћени ревизор
Грант Торнтон д.о.о.

Бања Лука, 29 Март 2017

Сузана Ставрић, Партнер

Грант Торнтон д.о.о.

Скопје, 29 Март 2017

Kledian Kodra, Partner

Grant Thornton sh.p.k.

Тирана, 29 Март 2017

БИЛАНС УСПЈЕХА

У хиљадама КМ	Напомена	за годину која је завршила 31. децембра	
		2016.	2015.
Приход од камата	18	28.740	28.475
Ефекти негативних каматних стопа од каматносно финансијске имовине	18	(8.565)	(1.098)
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака	18	2.169	-
НЕТО ПРИХОД ОД КАМАТА		22.344	27.377
Приход од провизија и накнада	19	10.072	9.188
Расход од провизија и накнада	19	(533)	(619)
НЕТО ПРИХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА		9.539	8.569
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине расположиве за продају	6	8.383	24.266
Нето добици од курсних разлика	20	60	858
Остали приходи	21	1.571	815
ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ		41.897	61.885
Трошкови особља	22	(18.929)	(20.433)
Административни и остали оперативни трошкови	23	(6.793)	(7.824)
Амортизација	10	(2.113)	(2.250)
ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ		(27.835)	(30.507)
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		14.062	31.378

Напомене на странама од 11 до 51 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О СВЕОБУХВАТНОЈ ДОБИТИ

У хиљадама КМ	Напомена	за годину која је завршила 31. децембра	
		2016.	2015.
НЕТО ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		14.062	31.378
Остала свеобухватна добит			
<i>Ставке које се могу накнадно преносити у биланс успјеха</i>			
Монетарно злато			
Нето промјена у фер вриједности монетарног злата	7	22.788	(435)
		22.788	(435)
Финансијска имовина расположива за продају			
Нето промјена у фер вриједности финансијске имовине расположиве за продају	6	53.673	20.837
Фер вриједност реализованих добитака од финансијске имовине расположиве за продају пренесених у биланс успјеха	6	(8.383)	(24.266)
		45.290	(3.429)
Укупно остала свеобухватна добит / (губитак)		68.078	(3.864)
УКУПНО СВЕОБУХВАТНА ДОБИТ ЗА ГОДИНУ		82.140	27.514

Напомене на странама од 11 до 51 чине саставни дио ових финансијских извјештаја

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОЗИЦИЈИ

на дан

У хиљадама КМ	Напомена	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
АКТИВА			
Страна валута у готовини	4	194.846	128.520
Депозити код иностраних банака	5	2.970.397	1.003.635
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	29	2.642	3.778
Финансијска имовина расположива за продају	6	5.025.829	6.145.872
Монетарно злато	7	205.102	182.315
Улагања која се држе до доспијећа	8	1.132.328	1.142.191
Остала актива	9	4.626	3.955
Некретнине, опрема и нематеријална имовина	10	45.475	44.828
Остала улагања	11	27.813	27.813
УКУПНО АКТИВА		9.609.058	8.682.907
ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ			
Готов новац у оптицају	12	4.066.804	3.499.468
Депозити банака	13	4.269.143	4.063.537
Депозити Владе и осталих депонената	14	590.392	501.594
Резервисања за обавезе и трошкове	15	1.611	1.452
Остале обавезе	16	13.676	23.127
Укупно обавезе		8.941.626	8.089.178
Почетни капитал		25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)		537.892	532.267
Остале резерве		31.300	31.300
Резерве фер вриједности – монетарно злато		(38.357)	(61.145)
Резерве фер вриједности – финансијска имовина расположива за продају		111.597	66.307
Укупно капитал и резерве	17	667.432	593.729
УКУПНО ОБАВЕЗЕ, КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ		9.609.058	8.682.907

Напомене на странама од 11 до 51 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер вриједности—монетарно злато	Резерве фер вриједности—финансијска имовина расположива за продају	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2016.	25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729
Укупно свеобухватна добит за годину						
Добит за годину	-	14.062	-	-	-	14.062
Остала свеобухватна добит	-	-	-	22.788	45.290	68.078
	-	14.062	-	22.788	45.290	82.140
Расподјела добити						
Расподјела добити у државни буџет (Напомена 24)	-	(8.437)	-	-		(8.437)
Стање на дан 31. децембра 2016.	25.000	537.892	31.300	(38.357)	111.597	667.432

Напомене на странама од 11 до 51 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ (НАСТАВАК)

У хиљадама КМ	Почетни капитал	Генералне резерве (задржана добит)	Остале резерве	Резерве фер вриједности—монетарно злато	Резерве фер вриједности—финансијска имовина расположива за продају	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2015.	25.000	519.716	31.300	(60.710)	69.736	585.042
Укупно свеобухватна добит за годину						
Добит за годину	-	31.378	-	-	-	31.378
Остала свеобухватна добит	-	-	-	(435)	(3.429)	(3.864)
	-	31.378	-	(435)	(3.429)	27.514
Расподјела добити						
Расподјела добити у државни буџет (Напомена 24)	-	(18.827)	-	-	-	(18.827)
Стање на дан 31. децембра 2015.	25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729

Напомене на странама од 11 до 51 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

		за годину која је завршила 31. децембра	
Напомена		2016.	2015.
У хиљадама КМ			
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ОПЕРАТИВНИХ АКТИВНОСТИ			
Добит за годину		14.062	31.378
Усклађења:			
Амортизација		2.113	2.250
Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине			
расположиве за продају	(8.383)	(24.266)	
Приходи од донација	(218)	(122)	
Резервисања за обавезе и трошкове	219	341	
Губитак од расходања некретнина и опреме	4	2	
Приходи од дивиденди признати у билансу успјеха	(562)	(586)	
Приходи од камате на улагања која се држе до доспијећа и финансијску имовину расположиву за продају признати у билансу успјеха	(28.726)	(28.344)	
Нето новчани токови од оперативних активности прије промјена на пословној имовини и обавезама	(21.491)	(19.347)	
Промијене на пословној имовини и обавезама			
(Повећање) депозита код иностраних банака	(195.444)	-	
(Повећање) / смањење остале активе	(283)	1.632	
Повећање готовог новца у оптицају	567.336	288.960	
Повећање депозита	294.404	482.546	
Повећање / (смањење) осталих обавеза	1.157	(15)	
Исплата отпремнина	(60)	(183)	
Нето новац од оперативних активности	645.619	753.593	
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНИХ АКТИВНОСТИ			
Куповина некретнина, опреме и нематеријалне имовине	(2.764)	(890)	
Наплаћена главница и камата од финансијске имовине расположиве за продају	5.203.667	4.975.016	
Куповине финансијске имовине расположиве за продају	(4.342.772)	(7.148.276)	
Продаје финансијске имовине расположиве за продају	330.016	1.294.539	
Наплаћена главница и камата од улагања која се држе до доспијећа	21.395	14.444	
Куповине улагања која се држе до доспијећа	-	(720.508)	
Примљена дивиденда	562	586	
Нето новац од инвестиционих активности	1.210.104	(1.855.089)	
НОВЧАНИ ТОКОВИ ОД ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Расподјела добити у државни буџет	(18.827)	(21.247)	
Нето новац од финансијских активности	(18.827)	(21.247)	
Нето повећање / (смањење) новца и новчаних еквивалената	1.836.896	(1.122.743)	
Новац и новчани еквиваленти на дан 1. јануара	1.136.185	2.258.928	
Новац и новчани еквиваленти на дан 31. децембра	25	2.973.081	1.136.185

Напомене на странама од 11 до 51 чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Централна банка Босне и Херцеговине ("Банка") основана је у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине („БиХ“) 20. јуна 1997. године, сагласно Општем оквирном споразуму за мир у Босни и Херцеговини.

Централна банка Босне и Херцеговине је почела са радом 11. августа 1997. године.

Основни циљеви и задаци Централне банке Босне и Херцеговине јесу:

- да дефинише, усвоји и контролише провођење монетарне политике БиХ путем издавања домаће валуте (конвертибилне марке или "КМ") уз пуно покриће у слободно конвертибилним девизним средствима;
- да држи и управља службеним девизним резервама Банке на сигуран и профитабилан начин;
- да спроводи монетарну политику у складу са Законом о Централној банци БиХ;
- да успостави и одржава одговарајуће платне и обрачунске системе;
- да координира дјелатности агенција за банкарство надлежних за издавање банкарских лиценци и супервизију банака;
- да прима депозите од државних и јавних институција БиХ и депозите од комерцијалних банака;
- да издаје прописе и смјернице за остваривање дјелатности Банке, у складу са Законом о Централној банци БиХ;
- да учествује у раду међународних организација које раде на учвршћивању финансијске и економске стабилности земље;
- да заступа БиХ у међународним организацијама о питањима монетарне политике.

Највиши орган Банке је Управно вијеће које је надлежно за утврђивање монетарне политике и контролу њеног провођења, организацију и стратегију Банке, у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине.

Управу Банке чине гувернер и вицегувернери, које именује гувернер уз одобрење Управног вијећа. Управа оперативно руководи пословањем Банке.

У складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине гувернер, уз одобрење Управног вијећа, именује главног интерног ревизора и три замјеника.

Банка послује преко Централног уреда, три главне јединице са сједиштем у Сарајеву, Мостару и Бањој Луци и двије филијале Брчко дистрикт и Пале, која је под надлежношћу Главне банке Републике Српске Централне банке Босне и Херцеговине Бања Лука.

Током 2015. и 2016. године, укључујући и период до датума издавања овог извјештаја, чланове Управног вијећа, Управе, Канцеларије главног интерног ревизора и Ревизорског комитета чине:

Управно вијеће

др Сенад Софтић	предсједавајући (од 11. августа 2015.)
мр Анкица Колобарић	члан (од 11. августа 2015.)
др Кемал Козарић	члан (од 11. августа 2015.)
мр Триво Маринковић	члан (од 11. августа 2015.)
др Љубиша Владушић	члан (од 11. августа 2015.)
др Кемал Козарић	предсједавајући (до 10. августа 2015.)
др Фикрет Чаушевић	члан (до 10. августа 2015.)
др Миленко Крајишник	члан (до 10. августа 2015.)
др Жељко Шаин	члан (до 10. августа 2015.)
др Васиљ Жарковић	члан (до 10. августа 2015.)

Управа

др Сенад Софтић	гувернер (од 11. августа 2015.)
др Кемал Козарић	гувернер (до 10. августа 2015.)
мр Ернадина Бајровић	вицегувернер
др Радомир Божић	вицегувернер (до 16. фебруара 2016.)
мр Анкица Колобарић	вицегувернер
др Милица Лакић	вицегувернер (од 1. јуна 2016.)

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (НАСТАВАК)

Канцеларија главног интерног ревизора

мр Едис Ковачевић главни интерни ревизор
Ангела Медић замјеник главног интерног ревизора
Јасмина Новалија замјеник главног интерног ревизора
Крстиња Тошовић замјеник главног интерног ревизора

Ревизорски комитет

др Мила Гаџић члан
др Сеад Кресо члан
Радомир Репија члан (од 1. септембра 2015)
Гордана Ковић члан (до 31. августа 2015.)

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ

2.1. Изјава о усклађености

Финансијски извјештаји Банке припремљени су у складу са Међународним стандардима финансијског извјештавања („МСФИ”), објављеним од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде.

2.2. Основа мјерења

Финансијски извјештаји су припремљени на основу историјског трошка изузев код поновног мјерења вриједности одређених финансијских инструмената и монетарног злата који су исказани по фер вриједности.

Историјски трошак је генерално формиран на основу фер вриједности дате накнаде у замјену за имовину.

Фер вриједност је цијена која би била остварена продајом или плаћена за пренос неке обавезе у уредној трансакцији међу тржишним учесницима на датум мјерења, неовисно о томе да ли је она видљива директно или процијењена неким другим методом вредновања. Приликом процијењивања фер вриједности имовине или обавезе, Банка узима у обзир карактеристике имовине или обавезе коју би тржишни учесници узели у обзир приликом процијењивања њихове цијене на датум мјерења.

Поред тога, за потребе финансијског извјештавања, мјерење фер вриједности је категоризовано на Ниво 1, 2 или 3 у зависности од степена доступности улазних података за мјерење фер вриједности као и значаја који улазни подаци имају на мјерење фер вриједности у цјелини, како слиједи:

- Улазни подаци Нивоа 1 су (неусклађене) цијене које котирају на активним тржиштима за идентичну имовину или обавезу које су Банци доступне на датум мјерења.
- Улазни подаци Нивоа 2 су улазни подаци, осим код котираних цијена укључених у Ниво 1, који су доступни за предметну имовину, односно обавезу, било директно или индиректно.
- Улазни подаци Нивоа 3 су улазни подаци о предметној имовини, односно обавези који нису доступни.

2.3. Коришћење процјена и претпоставки

Припрема финансијских извјештаја у складу са МСФИ захтијева од Управе коришћење процјена и претпоставки које утичу на исказане износе имовине и обавеза, као и објављивање износа потенцијалне имовине и обавеза на извјештајни датум те одговарајуће исказане износе прихода и расхода за извјештајни период. Стварни износи могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и уз њих везане претпоставке континуирано се разматрају. Измјене рачуноводствених процјена признају се у периоду у којем је процјена измијењена уколико измјена утиче само на тај период или и у периоду измјене и у будућим периодима, ако измјена утиче и на текући и на будуће периоде.

Информације о износима гдје постоје значајне несигурности њихове процјене и кључне претпоставке приликом коришћења рачуноводствених политика које имају највећи утицај на износе признате у финансијским извјештајима Банке су објављене у Напомени 3.17.

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.4. Функционална и извјештајна валута

Финансијски извјештаји Банке приказани су у државној валути Босне и Херцеговине коју представља конвертибилна марка (KM). Све финансијске информације су заокружене на најближу хиљаду (уколико није другачије наведено).

Службени курс KM према еврју (EUR) одређен је Законом о Централној банци Босне и Херцеговине у износу 1,95583 KM = 1 EUR. Према Закону, Банка је дужна да без рестрикција купује и продаје KM за EUR, унутар територије Босне и Херцеговине, по дефинисаном курсу.

Законом о Централној банци Босне и Херцеговине је дефинисано оперативно правило "валутни одбор" за издавање KM, према којем се KM издаје само уз куповину конвертибилне девизне валуте са пуним покрићем у нето страним активима.

2.5. Стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда на снази у текућем периоду

Сљедећи стандарди, измјене постојећих стандарда и тумачења, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, на снази су за текући период:

- МСФИ 14: „Разграничавање законских и прописаних даљина“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене МСФИ 10: „Консолидовани финансијски извјештаји“, МСФИ 12: „Објављивања удјела у другим субјектима“ и МРС 28: „Удјели у придруженим субјектима и заједничким подухватима“ - Инвестицијски субјекти: Примјена изузетака од консолидације (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене МСФИ 11: „Заједнички аранжмани“ - Рачуноводствени третман стицања удјела у заједничким операцијама (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене МРС 1: „Презентација финансијских извјештаја“ - Иницијатива за објављивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене МРС 16: „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38: „Нематеријална имовина“ - Објашњење о прихватљивим методама амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене МРС 16: „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 41: „Пољопривреда“ - Пољопривреда: Плодоносни плантаже (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене МРС 27: „Одвојени финансијски извјештаји“ - Метода удјела у одвојеним финансијским извјештајима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.),
- Измјене различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ-а“ (циклус 2012.-2014.) која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (измјене ће бити на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2016.).

Усвајање споменутих стандарда, измјена постојећих стандарда и тумачења није водило никаквој промјени рачуноводствених политика Банке.

2.6. Стандарди и тумачења који су објављени, а још нису у употреби

На дан издавања ових финансијских извјештаја, сљедећи стандарди, измјене постојећих стандарда и тумачења су објављени, али нису још на снази:

- МСФИ 9: „Финансијски инструменти“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018.),
- МСФИ 15: „Приходи из уговора с купцима“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018.),
- МСФИ 16: „Најмови“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019.),
- Измјене МСФИ 2: „Плаћање темењено на акцијама“ - Класификација и вредновање трансакција плаћања темењених на акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018.),
- Измјене МСФИ 10: „Консолидовани финансијски извјештаји“ и МРС 28: „Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате“ - Продаја или компензација имовине између инвеститора и његовог придруженог друштва или заједничког подухвата (ступање на снагу одгођено на неодређени период)

2. ОСНОВА ЗА ПРИПРЕМУ (НАСТАВАК)

2.6. Стандарди и тумачења који су објављени, а још нису у употреби (наставак)

- Измјене МРС 7: „Извјештај о новчаним токовима” - Иницијатива за објављивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017.),
- Измјене МРС 12: „Порез на добит” - Признавање одгођене пореске имовине од нереализованих губитака (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017.),
- Измјене МСФИ 4: „Уговори о осигурању” - Примјена МСФИ 9: „Финансијски инструменти” са МСФИ 4: „Уговори о осигурању” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. или кад МСФИ 9: „Финансијски инструменти” буде примјењен први пут),
- ИФРИЦ 22: „Трансакције у страним валутама и разматрање претплата” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018.),
- Измјене МРС 40: „Улагања у некретнине” - Преноси улагања у некретнине (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018.),
- Измјене различитих стандарда и тумачења „Побољшања МСФИ-а” (циклус 2012.-2014.) која су резултат пројекта годишњег квалитативног побољшања МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МРС 28) првенствено кроз отклањање неконзистентности и рашчишћавање текста (измјене МСФИ 12 ће бити на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017., а измјене МСФИ 1 и МРС 28 ће бити на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018.).

Банка је изабрала да не усвоји ове стандарде, измјене и тумачење прије него они ступе на снагу. Банка предвиђа да усвајање ових стандарда, измјена и тумачења неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Банке у периоду почетне примјене, осим за МСФИ 9. Управа тренутно анализира утицај МСФИ 9 на финансијске извјештаје Банке.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Рачуноводствене политике наведене у наставку примјењене су приликом састављања и презентовања ових финансијских извјештаја.

3.1. Приходи и расходи од камата

Приходи и расходи од камата признају се у билансу успјеха примјеном метода ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је стопа која тачно дисконтује процијењена будућа новчана плаћања и примитке кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине или обавезе (или, гдје је примјерено, за краћи период) до нето књиговодствене вриједности финансијске имовине или обавезе. Приликом израчуна ефективне каматне стопе, Банка процјењује будуће новчане токове, узимајући у обзир сва уговорна права одређеног финансијског инструмента, не узимајући у обзир будуће кредитне губитке.

Израчун ефективне каматне стопе укључује све трансакционе трошкове, накнаде и провизије које су уговорне стране платиле или примиле, а које су саставни дио ефективне каматне стопе. Трансакциони трошкови укључују све инкременталне трошкове који се могу директно приписати набавци или издавању финансијске имовине или обавезе.

Приходи и расходи од камата приказани у билансу успјеха обухватају камате, израчунате методом ефективне каматне стопе, на финансијску имовину и финансијске обавезе које се мјере по амортизованом трошку.

3.2. Приходи и расходи од провизија и накнада

Приходи и расходи од провизија и накнада који су саставни дио ефективне каматне стопе на финансијску имовину или обавезу се укључују у мјерење ефективне каматне стопе.

Остали приходи и расходи од провизија и накнада се углавном састоје од накнада примљених и плаћених на домаће и иностране платне трансакције за финансијске инструменте које Банка издаје, односно прима и признају се у билансу успјеха, по извршењу одређене услуге.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.3 Трансакције у страним валутама

Трансакције исказане у страним валутама прерачунавају се у функционалну валуту по курсу важећем на датум трансакције. Монетарна имовина и обавезе исказане у страним валутама прерачунавају се у функционалну валуту на датум извјештавања, по курсу важећем на тај датум. Немонетарна имовина и обавезе у страним валутама мјерене по историјском трошку изражене су по курсу важећем на датум трансакције и не прерачунавају се поново на датум извјештавања.

Курсне разлике произашле из поновног прерачунавања трансакција, те имовина и обавезе деноминоване у страним валутама, признају се у билансу успјеха.

Средњи курс:	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
	КМ	КМ
USD	1,85545	1,79007
SDR	2,494348	2,489439

3.4. Приход од дивиденде

Приход од дивиденде на власничке хартије од вриједности признаје се у билансу успјеха када се успостави право Банке да прима уплате.

3.5. Финансијски инструменти

Финансијска имовина и финансијске обавезе се признају када Банка постане једна од уговорних страна на коју се примјењују уговорни услови финансијског инструмента.

Финансијска имовина и финансијске обавезе се почетно мјере по фер вриједности. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем или издавањем финансијске имовине или финансијских обавеза се додају или одузимају из фер вриједности финансијске имовине или финансијских обавеза по потреби приликом почетног признавања. Трансакциони трошкови директно повезани са стицањем финансијске имовине или финансијских обавеза по фер вриједности кроз добит или губитак се признају директно у добит или губитак.

Метод ефективне каматне стопе

Метод ефективне каматне стопе је метод израчунавања амортизованог трошка финансијске имовине или финансијске обавезе (или групе финансијске имовине или финансијских обавеза) и распоређивања прихода и расхода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је стопа која тачно дисконтује процијењена будућа новчана плаћања или примитке (укључујући све накнаде и ставке плаћене или примљене између уговорних страна које чине саставни дио ефективне каматне стопе, трансакционе трошкове и остале премије и дисконте) кроз очекивани вијек трајања финансијског инструмента или, гдје је то могуће, краћег периода, до нето књиговодствене вриједности финансијске имовине или финансијске обавезе.

3.5.1. Финансијска имовина

Финансијска имовина се признаје и престаје признавати на датум трансакције који представља датум када је куповина или продаја финансијског инструмента извршена Банци односно од стране Банке и почетно се мјери по фер вриједности укључујући трансакционе трошкове, осим за оне финансијске инструменте који су класификовани по фер вриједности кроз добит или губитак који се почетно мјере по фер вриједности.

Финансијска имовина је класификована у следеће категорије: „по фер вриједности кроз добит или губитак“, „расположива за продају“, „која се држи до доспијећа“ и „кредити и потраживања“.

Класификација финансијске имовине зависи од природе и сврхе финансијске имовине и одређена је у тренутку почетног признавања. На датуме 31. децембра 2016. и 2015. године Банка не посједује финансијску имовину по фер вриједности кроз добит или губитак.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.5. Финансијски инструменти (наставак)

3.5.1. Финансијска имовина (наставак)

Кредити и потраживања

Потраживања (која укључују и депозите код иностраних банака) која имају фиксна или одредива плаћања и не котирају на активном тржишту су класификована као кредити и потраживања.

Кредити и потраживања се почетно признају по фер вриједности укључујући и трансакционе трошкове.

Након почетног признавања, кредити и потраживања се мјере по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе, умањено за било која умањења вриједности. Приходи од камата се признају користећи ефективну каматну стопу.

Улагања која се држе до доспијећа

Дужничке хартије од вриједности влада са фиксним или одредивим плаћањима и фиксним датумима доспијећа које Банка има чврсту намјеру и способност држати до доспијећа се класификују као улагања која се држе до доспијећа. Улагања која се држе до доспијећа се исказују по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе умањено за било која умањења вриједности, а приход се признаје на бази ефективног приноса.

Финансијска имовина расположива за продају

Власничке и дужничке хартије од вриједности у посједу Банке су класификоване као расположиве за продају и исказане су по фер вриједности. Фер вриједност се утврђује на начин описан у Напомени 28. Добици и губици који произлазе из промјена у фер вриједности власничких и дужничких хартија од вриједности се признају у осталој свеобухватној добити у оквиру рачуна резерве фер вриједности, са изузетком од губитака од умањења вриједности, камате израчунате примјеном метода ефективне каматне стопе и добитака и губитака по основу курсних разлика на финансијску имовину који се признају директно у добит или губитак. Приликом уступања или утврђивања умањења вриједности улагања, сав кумулативни добитак или губитак претходно признат на рачуну резерве фер вриједности у осталој свеобухватној добити се укључује у добит или губитак за тај период.

Дивиденда на власничке хартије од вриједности расположиве за продају признаје се у билансу успјеха када се успостави право Банке да прима уплате.

Фер вриједност финансијске имовине расположиве за продају која је деноминована у страниој валути исказује се у тој страниој валути и прерачунава по средњем курсу на датум извјештавања. Промјене у фер вриједности по основу курсних разлика произашлих из промјене у амортизованом трошку имовине се признају у добит или губитак, а остале промјене се признају у капиталу.

Умањење вриједности финансијске имовине

На сваки датум извјештавања процјењује се постоје ли показатељи за умањење вриједности финансијске имовине. Финансијска имовина је умањена када постоји објективни доказ, као посљедица једног или више догађаја насталих након почетног признавања финансијске имовине, о томе да су процијењени будући новчани токови улагања измијењени.

Објективни доказ умањења вриједности може укључивати:

- значајне финансијске потешкоће друге стране; или
- неплаћање или кашњење у исплати уговорене камате или главнице; или
- назнаке да ће дужник или издавалац ући у поступак ликвидације или стечаја.

Појединачно значајна имовина се тестира на умањење вриједности одвојено. Преостала финансијска имовина се процјењује групно. Појединачно значајна имовина за коју нема објективног доказа о умањењу вриједности се затим укључује у групно процјењивање имовине за умањење вриједности. За потребе групног вредновања умањења вриједности, финансијска имовина се групише на основу сличних обиљежја кредитног ризика.

За финансијску имовину која се води по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и њене садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова дисконтованој по првобитној ефективној каматној стопи те имовине.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.5. Финансијски инструменти (наставак)

3.5.1. Финансијска имовина (наставак)

Умањење вриједности финансијске имовине (наставак)

Књиговодствена вриједност финансијске имовине умањује се за износ умањења путем рачуна исправке вриједности. Када се потраживање сматра ненаплативим, оно се отписује у корист рачуна исправке вриједности. Накнадне наплате раније отписаних износа терете рачун исправке вриједности. Промјене у књиговодственој вриједности рачуна исправке вриједности признају се у добит или губитак.

Уколико у наредном периоду, с изузетком власничких хартија од вриједности расположивих за продају, износ губитка од умањења се смањи и смањење се може повезати са догађајем насталим након што је губитак од умањења вриједности признат, претходно признати губитак од умањења вриједности се укида кроз добит или губитак у мјери у којој књиговодствена вриједност улагања на датум укидања умањења вриједности не прелази износ амортизованог трошка који би био да умањења вриједности није било.

У случају власничких хартија од вриједности расположивих за продају, свако повећање фер вриједности настало након признавања губитака од умањења се признаје у осталој свеобухватној добити.

Престанак признавања финансијске имовине

Банка престаје признавати финансијску имовину само онда када уговорна права на новчане примитке од имовине истекну или када Банка пренесе финансијску имовину и суштински све ризике и користи од власништва имовине на други субјект.

3.5.2. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе се класификују као финансијске обавезе "по фер вриједности кроз добит или губитак" било као "остале финансијске обавезе". На датуме 31. децембра 2016. и 2015. године Банка нема финансијских обавеза у категорији "по фер вриједности кроз добит или губитак".

Остале финансијске обавезе

Остале финансијске обавезе, укључујући готов новац у оптицају, депозите од домаћих банака и депозите од Владе и осталих депонената, почетно се мјере по фер вриједности, умањени за трансакционе трошкове.

Остале финансијске обавезе се накнадно мјере по амортизованом трошку користећи метод ефективне каматне стопе, а расходи од камате се признају на бази ефективног приноса.

Престанак признавања финансијских обавеза

Банка престаје признавати финансијске обавезе када, и само када, су Банчине обавезе измирене, отказане или су истекле.

3.6. Монетарно злато

Злато се иницијално признаје по трошку стицања, који представља фер вриједност плаћених накнада укључујући трошкове стицања везаних за инвестицију. Након иницијалног признавања, злато се накнадно мјери по фер вриједности. Добити и губици који произлазе из промјена у фер вриједности, а односе се на промјене у цијени злата те курсне разлике због прерачунавања америчког долара у конвертибилну марку, признају се у резерви фер вриједности у оквиру остале свеобухватне добити све док се злато не прода, када се признају као реализовани добити или губици у билансу успјеха.

Фер вриједност монетарног злата исказана је у америчким доларима (USD), примјењујући средњи курс на датуме извјештавања објављен од стране Банке, а мјери се према посљедњој понуђеној цијени једне унце злата (Oz) преузетој са Reutersa на датум извјештавања.

Добити и губици по основу курсних разлика од прерачунавања цијене злата из америчког долара у конвертибилну марку признају се као дио усклађивања фер вриједности у резерви фер вриједности у осталој свеобухватној добити.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.7. Новац и новчани еквиваленти

Новац и новчани еквиваленти за потребе извјештавања о новчаним токовима састоје се од следећих категорија: жиро рачуни, страна валута у готовини, девизни депозити по виђењу, депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће од датума стицања и специјална права вучења у Међународном монетарном фонду.

3.8. Некретнине, опрема и нематеријална имовина

Некретнине, опрема и нематеријална имовина је имовина набављена из властитих средстава Банке и новчаних и неновчаних донација.

Некретнине, опрема и нематеријална имовина исказују се по историјском трошку умањеном за акумулисану депрецијацију/амортизацију и акумулисане губитке од умањења вриједности. Трошак набавке укључује куповну цијену и све трошкове који су директно повезани са довођењем опреме у радно стање за намјеравану употребу. Одржавање и поправке, замјене те побољшања мањег значаја признају се као расход кад су настали. Значајна побољшања и замјене се капитализирају.

Вриједност некретнина, опреме и нематеријалне имовине периодично се прегледа за умањење вриједности. У случају да је књиговодствена вриједност имовине већа од њеног процијењеног надокнадивог износа, разлика се отписује до надокнадивог износа.

Имовина у припреми исказана је по трошку набавке укључујући трошкове фактурисане од трећих лица. Након завршетка, сви акумулирани трошкови имовине пребацују се на одговарајућу категорију некретнина, опреме и нематеријалне имовине, на које се накнадно примјењују одговарајуће стопе амортизације.

Депрецијација и амортизација се обрачунавају на сву имовину осим за земљиште и имовину у припреми према линеарном методу по прописаној стопи која је утврђена за постепено отписивање трошка набавке имовине кроз њен процијењени корисни вијек трајања. Процијењене стопе депрецијације и амортизације за 2015. и 2016. годину су дате како слиједи:

Софтвер	20,0%
Друга нематеријална имовина	20,0%
Зграде	1,3% до 4,0%
Опрема	11,0% до 20,0%
Намјештај	10,0% до 12,5%
Возила	15,5%

Добици и губици од отуђења некретнина и опреме признају се у билансу успјеха.

Корисни вијек трајања некретнина, опреме и нематеријалне имовине се преиспитује и прилагођава на годишњем нивоу минимално, ако је потребно и примјењује се проспективно.

3.9. Умањење вриједности нефинансијске имовине

Књиговодствена вриједност Банчине нефинансијске имовине се прегледа на сваки датум извјештавања у сврху оцјењивања постоје ли знаке умањења вриједности. Уколико постоје, процјењује се надокнадива вриједност имовине. Губитак од умањења вриједности се признаје увијек када књиговодствена вриједност имовине или јединица које стварају новац прелази њену надокнадиву вриједност. Губици од умањења вриједности признају се у билансу успјеха.

Надокнадива вриједност остале имовине је већа вриједност при упоређивању њене употребне вриједности у односу на фер вриједност, умањена за трошкове продаје. У процјењивању употребне вриједности, очекивани будући новчани токови се дисконтују на садашњу вриједност користећи дисконтну стопу прије опорезивања која одражава тренутна тржишна очекивања временске вриједности новца и ризике специфичне за ту имовину. За имовину која не генерише независне новчане приливе, надокнадиви износ се одређује за јединицу која ствара новац којој имовина припада.

Губитак од умањења се укида уколико је дошло до промјена у процјенама коришћеним у одређивању надокнадивог износа. Губитак од умањења се укида само у мјери у којој књиговодствена вриједност имовине не прелази књиговодствену вриједност која би се могла одредити, без амортизације, да није било претходно признатог губитка од умањења вриједности те имовине.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.10. Резервисања за обавезе и трошкове

Резервисања се признају кад Банка, као последицу прошлог догађаја, има садашњу законску или изведену обавезу за коју је вјероватно да ће бити потребан одлив ресурса који садрже економске користи ради подмирења обавезе и износ обавезе се може поуздано процијенити. Резервисања се утврђују дисконтовањем очекиваних будућих новчаних токова користећи стопу која одражава тренутну тржишну процјену временске вриједности новца и ризике специфичне за ту обавезу.

Резервисања за обавезе и трошкове одржавају се на нивоу који Управа Банке сматра довољним за покривање насталих губитака. Управа одређује адекватност резервисања на основу увида у поједине ставке, текуће економске услове, карактеристике ризика одређених категорија трансакција као и остале релевантне факторе.

Резервисања се укидају само за оне трошкове за које је резервисање изворно признато. Ако одлив економских користи за подмирење обавеза више није вјероватан, резервисање се укида.

3.11. Донације

Донације за имовину, а које обухватају и неновчане донације, почетно се признају као одгођени приход по фер вриједности који се признаје као приход од донације на системској основи током периода корисног вијека те имовине. Донације које Банка добије као компензацију за трошкове признају се системски у билансу успјеха као приход од донације у истом периоду у којем су признати и трошкови.

3.12. Порези

Према члану 69. Закона о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка, њена актива, имовина и приход, као и њена пословања и трансакције, ослобођени су свих пореза и царина.

3.13. Готов новац у оптицају

Банка управља издавањем и повлачењем домаћих новчаница и кованица. Припадајућа пасива за издати готов новац у оптицају је евидентирана у извјештају о финансијској позицији.

Приликом повлачења готовог новца из оптицаја, исти се признаје као обавеза у оквиру готовог новца у оптицају до формалног рока повлачења из оптицаја. Износи који нису повучени након формалног рока за повлачење из оптицаја признају се као приход.

Трошкови који се односе на производњу и дизајн новчаница и кованица почетно су признати као одгођени трошкови, те се постепено амортизују кроз остале оперативне трошкове током периода од три године.

3.14. Управљање средствима за и у име трећих лица

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада БиХ и њених конститутивних ентитета, те иностраних влада и финансијских организација, као и рачуне у страним валутама државних институција и агенција те комерцијалних банака за које Банка дјелује као агент.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.15. Примања запослених

Краткорочна примања запослених

У складу са домаћим прописима, а у име својих запосленика, Банка уплаћује порез на доходак и доприносе за пензијско, инвалидско, здравствено осигурање и осигурање од незапослености, на и из плате, који се обрачунавају по законским стопама током године од износа бруто плате. Банка плаћа ове порезе и доприносе у корист институција Федерације Босне и Херцеговине (на федералном и кантоналном нивоу), Републике Српске и Брчко дистрикта.

Осим тога, накнаде за топли оброк, превоз и регрес исплаћују се у складу са домаћим законским захтјевима. Ови трошкови се признају у билансу успјеха у периоду у којем су настали.

Дугорочна примања запослених

Према домаћим законским прописима, приликом одласка у пензију запосленици Банке имају право на отпремнину, а по испуњењу законских услова као што су старост или године проведене у радном односу, која се у складу са интерним актима Банке додјељује у висини од шест редовних мјесечних плата запосленика исплаћених у задњих шест мјесеци.

Такве исплате се третирају као остала дугорочна примања запослених која годишње обрачунава овлашћени актуар користећи метод пројектоване кредитне јединице. Дисконтна стопа која се користи за обрачун обавезе креће се у распону каматних стопа домаћих корпоративних обвезница и владиних обвезница које постоје на тржишту.

3.16. Финансијски аранжман БиХ са Међународним монетарним фондом

На основу финансијских аранжмана сачињених крајем 2002. године између Босне и Херцеговине и Међународног монетарног фонда ("ММФ"), извјештај о финансијској позицији Банке садржи слједеће ставке које се односе на чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у: држање специјалних права вучења ("SDR"), обрачуната камата на држање SDR, рачун бр. 1 и рачун бр. 2 ММФ-а.

Остале активне и пасивне ставке које се односе на ММФ, а које припадају или које су одговорност Босне и Херцеговине, евидентирани су на посебном повјерљивом фонду у оквиру ванбилансне евиденције (видјети Напомену 29).

3.17. Значајне рачуноводствене претпоставке и основа неизвјесности процјене

Код примјене рачуноводствених политика Банке, како је описано у Напомени 3, Управа је дужна да врши процјене, оцјене и претпоставке о књиговодственим износима имовине и обавеза који се не могу извести из осталих извора. Процјене и повезане претпоставке се темеље на ранијем искуству и осталим факторима који се сматрају релевантним. Стварни резултати могу се разликовати од ових процјена.

Процјене и претпоставке се прегледавају на текућој основи. Измјене рачуноводствених процјена признају се у периоду у којем је процјена измијењена уколико измјена утиче само на тај период или у периоду измјене и у будућим периодима уколико утиче на текући и будуће периоде.

Кључне претпоставке и процјене везане за материјално значајне позиције извјештаја о финансијској позицији су приказане у наставку.

Фер вриједност имовине

Пословна политика Банке је да објави информације о фер вриједности имовине или обавеза за које постоје званичне тржишне информације или се вриједност може израчунати на основу алтернативних техника вредновања и када се фер вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. По мишљењу руководства Банке, износи у финансијским извјештајима одражавају највјеродостојнију и најкориснију процјену фер вриједности за потребе финансијског извјештавања у складу са МСФИ.

3. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ (НАСТАВАК)

3.17. Значајне рачуноводствене претпоставке и основа неизвјесности процјене (наставак)

Депрецијација и амортизација и примијењене стопе депрецијације и амортизације

Обрачун депрецијације и амортизације и стопе депрецијације и амортизације су засновани на процијењеном економском корисном вијеку трајања некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине. Једном годишње Банка процијењује економски корисни вијек трајања на основу тренутних предвиђања.

4. СТРАНА ВАЛУТА У ГОТОВИНИ

Страну валуту у готовини представља:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Готовина у трезорима у валутама:		
- EUR	194.768	128.440
- CHF	40	39
- USD	21	21
- GBP	17	20
УКУПНО	194.846	128.520

5. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА

Анализа орочених депозита и депозита по виђењу код иностраних банака према валутама, дата је како слиједи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Орочени депозити:		
- EUR	2.265.332	-
	2.265.332	-
Депозити по виђењу:		
- EUR	699.285	1.001.986
- USD	4.286	1.606
- Остале валуте	1.494	43
	705.065	1.003.635
УКУПНО	2.970.397	1.003.635

Орочени депозити код иностраних банака анализирају према преосталој рочности, дати су како слиједи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
До мјесец дана	742.008	-
Од једног до два мјесеца	644.529	-
Од два до три мјесеца	683.351	-
Од четири до дванаест мјесеци	195.444	-
УКУПНО	2.265.332	-

4. ДЕПОЗИТИ КОД ИНОСТРАНИХ БАНАКА (НАСТАВАК)

Током 2016. године каматне стопе на депозите по виђењу су се кретале у распону од (0,68%) до (0,20%) годишње (2015.: од (0,50%) до 0,21% годишње), каматне стопе на орочене депозите су се кретале у распону од (0,54%) до (0,34%) годишње (2015.: од 0,01% до 0,03% годишње).

Депозити код иностраних банака укључују негативну обрачунату камату у износу од (1.679) хиљада КМ на дан 31. децембра 2016. године (2015.: укључивали су негативну обрачунату камату у износу од (110) хиљада КМ).

Просјечна стопа ефективног приноса на депозите је износила (0,39%) (2015.: (0,08%)).

Анализа депозита код иностраних банака према врсти банке у коју су инвестирани, дата је како слиједи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Централне банке	1.855.646	783.544
Комерцијалне банке	1.114.751	220.091
УКУПНО	2.970.397	1.003.635

Географска анализа депозита код иностраних банака може се извршити на сљедећи начин:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
<i>Њемачка</i>		
Орочени депозити	664.357	-
Депозити по виђењу	329.620	630.582
	993.977	630.582
<i>Луксембург</i>		
Орочени депозити	624.880	-
Депозити по виђењу	293.192	293.307
	918.072	293.307
<i>Швајцарска</i>		
Орочени депозити	586.048	-
Депозити по виђењу	4.180	1.531
	590.228	1.531
<i>Холандија</i>		
Орочени депозити	390.047	-
Депозити по виђењу	-	-
	390.047	-
<i>Француска</i>		
Орочени депозити	-	-
Депозити по виђењу	78.073	78.215
	78.073	78.215
Укупно орочени депозити	2.265.332	-
Укупно депозити по виђењу	705.065	1.003.635
УКУПНО	2.970.397	1.003.635

6. ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА РАСПОЛОЖИВА ЗА ПРОДАЈУ

Финансијска имовина расположива за продају представља квалитетне дужничке хартије од вриједности са високим степеном утрживости и ликвидности, кредитног рејтинга од AAA до BBB (Fitch). Портфељ се састоји од краткорочних и дугорочних дужничких хартија од вриједности са фиксном каматном стопом, које издају владе страних држава. Финансијска имовина расположива за продају деноминована је у EUR.

Структура финансијске имовине расположиве за продају је сљедећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Дужничке хартије од вриједности	4.986.018	6.096.823
Обрачуната камата	39.811	49.049
УКУПНО	5.025.829	6.145.872

Просјечна стопа ефективног приноса на финансијску имовину расположиву за продају износила је 0,48% (2015.: 0,76%).

Географска анализа финансијске имовине расположиве за продају може се извршити на сљедећи начин:

	31. децембар 2016.		31. децембар 2015.	
	у хиљадама КМ	%	у хиљадама КМ	%
Француска	1.136.535	22,61	953.567	15,52
Белгија	1.011.011	20,12	589.354	9,59
Шпанија	900.412	17,92	1.701.072	27,68
Италија	585.423	11,64	1.363.912	22,18
Њемачка	541.175	10,77	531.970	8,66
Аустрија	438.424	8,72	341.098	5,55
Финска	229.082	4,56	232.366	3,78
Холандија	177.704	3,54	426.402	6,94
Словачка	6.063	0,12	6.131	0,10
УКУПНО	5.025.829	100,00	6.145.872	100,00

Анализа промјена фер вриједности финансијске имовине расположиве за продају може се извршити на сљедећи начин:

У хиљадама КМ	2016.	2015.
Почетно стање на дан 1. јануара	6.145.872	4.955.537
Куповине током године	4.342.772	7.418.276
Продаје током године	(330.016)	(1.294.539)
Приход од камата признат током године (Напомена 18)	17.194	20.777
Наплаћена главница и камата	(5.203.667)	(4.975.016)
Усклађивање фер вриједности	53.674	20.837
Закључно стање на дан 31. децембра	5.025.829	6.145.872

Нето реализовани добици од продаје финансијске имовине расположиве за продају износили су 8.383 хиљаде КМ у 2016. години (2015.: 24.266 хиљада КМ).

7. МОНЕТАРНО ЗЛАТО

Банка држи монетарно злато на рачуну у банци у Швајцарској, а физички је лоцирано у трезору у Bank of England. Вриједност монетарног злата на дан 31. децембра 2016. године износи 205.102 хиљаде КМ, што представља 96.000.000 унци злата по вриједности од 2.136 КМ по унци (2015.: 182.315 хиљада КМ, што је представљало 96.000.000 унци злата по вриједности од 1.899 КМ по унци).

7. МОНЕТАРНО ЗЛАТО (НАСТАВАК)

Анализа промјена фер вриједности монетарног злата може се извршити на следећи начин:

У хиљадама КМ

	2016.	2015.
Почетно стање на дан 1. јануара	182.315	182.750
Куповине током године	-	-
- Промјене у цијени злата	14.307	(22.418)
- Добици од курсних разлика по основу конверзије USD / КМ	8.480	21.983
Закључно стање на дан 31. децембра	205.102	182.315

8. УЛАГАЊА КОЈА СЕ ДРЖЕ ДО ДОСПИЈЕЋА

Сва улагања која се држе до доспијећа имају кредитни рејтинг од AAA до BBB (Fitch) и деноминована су у EUR.

Структура улагања која се држе до доспијећа је следећа:

У хиљадама КМ

	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Дужничке хартије од вриједности	1.124.596	1.134.453
Обрачуната камата	7.732	7.738
УКУПНО	1.132.328	1.142.191

Просјечна стопа ефективног приноса на улагања која се држе до доспијећа износила је 1.01% (2015.:0,96%).

Географска анализа улагања која се држе до доспијећа може се извршити на следећи начин:

	31. децембар 2016.		31. децембар 2015.	
	у хиљадама КМ	%	у хиљадама КМ	%
Француска	321.083	28,36	322.089	28,20
Италија	221.688	19,57	226.894	19,86
Белгија	204.721	18,08	205.831	18,02
Финска	181.263	16,01	181.877	15,92
Аустрија	162.106	14,32	162.938	14,27
Холандија	41.467	3,66	42.562	3,73
УКУПНО	1.132.328	100,00	1.142.191	100,00

Анализа промјена у улагањима која се држе до доспијећа може се извршити на следећи начин:

У хиљадама КМ

	2016.	2015.
Почетно стање на дан 1. јануара	1.142.191	428.560
Куповине током године	-	720.508
Приход од камата признат током године (Напомена 18)	11.532	7.567
Наплаћена главница и камата	(21.395)	(14.444)
Закључно стање на дан 31. децембра	1.132.328	1.142.191

9. ОСТАЛА АКТИВА

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Активна временска разграничења	1.306	1.080
Потраживања од домаћих банака	1.036	943
Нумизматичке збирке	885	772
Жиро рачуни	640	252
Кредити запосленим	378	518
Остала разна актива	376	387
Аванси	5	3
Потраживања од службеника по основу мањка готовог новца	600	600
Умањено за: Исправка вриједности осталих потраживања	(600)	(600)
УКУПНО	4.626	3.955

На дан 31. децембра 2016. године, активна временска разграничења укључују трошкове у износу од 141 хиљаде КМ насталих по основу производње кованица (31. децембар 2015.: 740 хиљада КМ насталих по основу производње новчаница и кованица). Како је објашњено у Напмени 3.13., ови трошкови се почетно разграничавају и постепено амортизују кроз период од 3 године.

Остала актива укључује потраживање од службеника у износу од 600 хиљада КМ које се односи на мањак готовог новца на датуме извјештавања. Вриједност овог потраживања је потпуно умањена. Ово потраживање се односи на проневијеру од стране службеника Централне банке Босне и Херцеговине извршену у трезору Главне јединице Сарајево, Централне банке Босне и Херцеговине. Проневијера је откривена 8. децембра 2014. године.

10. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

У хиљадама КМ	Софтвер и друга нематеријална имовина	Земљиште и зграде	Опрема и намјештај	Возила	Остало	Инвестиције у току	УКУПНО
Набавна вриједност							
На дан 1. јануара 2015.	13.700	42.987	24.089	1.826	930	323	83.855
Набавке	451	5	311	1	16	106	890
Отписи	-	-	(830)	-	(2)	-	(832)
Трансфери	68	-	246	-	1	(315)	-
На дан 31. децембра 2015.	14.219	42.992	23.816	1.827	945	114	83.914
Набавке	147	-	800	-	9	1.808	2.764
Отписи	(103)	-	(2.040)	-	(34)	-	(2.177)
Трансфери	-	-	48	-	-	(48)	-
На дан 31. децембра 2016.	14.263	42.992	22.624	1.827	920	1.874	84.500
Акумулисана амортизација							
На дан 1. јануара 2015.	13.045	3.110	19.327	1.591	592	-	37.665
Трошак амортизације	265	506	1.331	90	58	-	2.250
Отписи	-	-	(828)	-	(2)	-	(830)
На дан 31. децембра 2015.	13.310	3.616	19.830	1.681	648	-	39.085
Трошак амортизације	307	506	1.189	57	54	-	2.113
Отписи	(103)	-	(2.037)	-	(33)	-	(2.173)
На дан 31. децембра 2016.	13.514	4.122	18.982	1.738	669	-	39.025
Нето књиговодствена вриједност							
На дан 1. јануара 2016.	909	39.376	3.986	146	297	114	44.828
На дан 31. децембра 2016.	749	38.870	3.642	89	251	1.874	45.475

На датуме 31. децембра 2016. и 2015. године Банка није имала никаквих терећења по основу својих некретнина, опреме и нематеријалне имовине.

11. ОСТАЛА УЛАГАЊА

Структура осталих улагања је следећа:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
<i>Власничке хартије од вриједности</i>		
Акције Банке за међународна поравнања (BIS) Базел (Напомена 17)	27.803	27.803
Акције SWIFT-а	10	10
УКУПНО	27.813	27.813

Власничке хартије од вриједности се састоје од обичних акција Банке за међународна поравнања (у даљем тексту: BIS) по номиналној вриједности од 5.000 SDR по акцији (плаћених у износу од 25% њихове номиналне вриједности). Акције BIS-а и SWIFT-а представљају некотиране власничке инструменте чија фер вриједност се не може поуздано одредити и стога се евидентирају по трошку стицања.

Акције SWIFT-а се састоје од двије обичне акције и њихова укупна вриједност је 10 хиљада КМ.

Током године Банка је примила дивиденде од BIS-а у износу од 562 хиљаде КМ (2015: 586 хиљада КМ) (Напомена 21).

12. ГОТОВ НОВАЦ У ОПТИЦАЈУ

Готов новац у оптицају се може анализирати на следећи начин:

У хиљадама КМ	2016.	2015.
Готов новац стављен у оптицај – почетно стање 1. јануара	3.499.468	3.210.508
Повећање готовог новца у оптицају током године	567.336	288.960
Готов новац стављен у оптицај – укупно стање 31. децембра	4.066.804	3.499.468

Од валуте стављене у оптицај у укупном износу од 4.066.804 хиљаде КМ са 31. децембром 2016. године, 605 хиљада КМ стављено је у оптицај изван Босне и Херцеговине (2015.: 605 хиљада КМ од 3.499.468 хиљада КМ).

		31. децембар 2016.		31. децембар 2015.	
	Номинална вриједност	Ком.	Вриједност у хиљадама КМ	Ком.	Вриједност у хиљадама КМ
Кованице	0,05	58.005.994	2.900	52.262.527	2.613
Кованице	0,10	90.219.478	9.022	83.943.760	8.394
Кованице	0,20	65.465.345	13.093	60.740.117	12.148
Кованице	0,50	31.728.243	15.864	29.558.189	14.779
Кованице	1	44.751.826	44.752	41.870.560	41.871
Кованице	2	12.654.299	25.309	11.578.832	23.158
Кованице	5	9.212.158	46.061	8.509.335	42.547
Новчанице	10	10.635.610	106.356	9.894.614	98.946
Новчанице	20	8.483.902	169.678	7.947.931	158.959
Новчанице	50	18.230.190	911.510	16.590.165	829.508
Новчанице	100	19.475.164	1.947.515	17.141.506	1.714.150
Новчанице	200	3.873.719	774.744	2.761.975	552.395
УКУПНО		372.735.928	4.066.804	342.799.511	3.499.468

13. ДЕПОЗИТИ БАНАКА

Структура депозита банака приказана је у следећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Депозити домаћих комерцијалних банака	4.268.467	4.063.249
Рачуни резерви организационих дијелова Банке	640	252
Посебни депозити комерцијалних банака – блокирана средства	36	36
УКУПНО	4.269.143	4.063.537

Депозити домаћих комерцијалних банака служе за испуњавање обавеза према обавезним резервама, за поравнање платних задужења и за трансакције између комерцијалних банака и Централне банке Босне и Херцеговине. На дан 31. децембра 2016. године укупан износ од 4.268.467 хиљада КМ представља депозите 24 банке (2015.: Износ од 4.063.249 хиљада КМ представљао је депозите 27 банака).

Камата на депозите домаћих комерцијалних банака је обрачуната у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине) и није обрачунавана у периоду 01/01/2015-30/06/2016, а у периоду 01/07/2016-31/12/2016 обрачунавана је на износ вишка изнад обавезне резерве. Промјене у политици обрачунавања каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака током извјештајних периода приказане су у Напомени 18.

Депозити банака укључују негативну обрачунату камату у износу од (376) хиљада КМ на дан 31. децембра 2016. године (31. децембар 2015: нису укључивали обрачунату камату).

14. ДЕПОЗИТИ ВЛАДЕ И ОСТАЛИХ ДЕПОНЕНАТА

Структура депозита Владе и осталих депонената приказана је у следећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Депозити за буџет институција БиХ	460.478	344.709
Депозити осталих влада и владиних институција	77.940	105.137
Депозити јавних институција	51.968	51.743
Депозитни рачун по трансакцијама Међународног монетарног фонда	6	5
УКУПНО	590.392	501.594

15. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОБАВЕЗЕ И ТРОШКОВЕ

Резервисања за обавезе и трошкове се односе на резервисања за отпремнине запосленим и резервисања за потенцијалне обавезе по основу судских спорова.

Судски спорови

Банка се појављује као тужена страна у неколико судских процеса који произлазе из њеног пословања. Банка оспорава те тужбе и на основу правног савјета сматра да исти неће довести до других материјално значајних обавеза, осим за износ од 150 хиљада КМ који је већ резервисан (Напомена 23).

Промјене у резервисањима за обавезе и трошкове приказане су у следећој табели:

У хиљадама КМ	2016.	2015.
Почетно стање на дан 1. јануара	1.452	1.294
Исплаћене отпремнине	(60)	(183)
Нето трошак у билансу успјеха (Напомена 22)	69	341
Резервисања за отпремнине запосленим	1.461	1.452
Резервисања за судске спорове (Напомена 23)	150	-
Стање на дан 31. децембра	1.611	1.452

16. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

Структура осталих обавеза дата је у следећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Обавезе по основу расподјеле добити у државни буџет (Напомена 24)	8.437	18.827
ММФ-ови рачуни број 1 и 2 (Напомена 29)	1.711	1.095
Добављачи	1.493	752
Обавезе према запосленицима	943	1.346
Одложени приход	416	617
Депозити Свјетске банке	447	232
Укалкулисани трошкови и остала пасива	229	258
УКУПНО	13.676	23.127

17. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

Структура капитала је приказана у следећој табели:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Почетни капитал	25.000	25.000
Генералне резерве (задржана добит)	537.892	532.267
Остале резерве	31.300	31.300
Резерве фер вриједности - финансијска имовина расположива за продају	111.597	66.307
Резерве фер вриједности - монетарно злато	(38.357)	(61.145)
УКУПНО	667.432	593.729

Почетни капитал

Почетни капитал представља номинални капитал који је према Закону о Централној банци Босне и Херцеговине уплаћен 12. јуна 1998. године.

Генералне резерве (задржана добит)

Генералне резерве (задржана добит) чини акумулисана недистрибуисана добит Банке од почетка њеног рада, 11. августа 1997. године.

Остале резерве

Остале резерве се односе на:

- резерве од донација у износу од 3.497 хиљада КМ, и односе се на новчане донације примљене од Савјета министара Босне и Херцеговине 12. јуна 1998. године. Статус ових резерви је регулисан Одлуком Управног одбора Централне банке Босне и Херцеговине уз одобрење Предсједништва Босне и Херцеговине. Право располагања резервама од донација је у надлежности Управног одбора Централне банке Босне и Херцеговине.
- средства примљена у складу са Споразумом о сукцесији бивше Југославије у износу од 27.803 хиљаде КМ и односе се на акције Банке код Банке за међународна поравнања (BIS) Базел (видјети Напомену 11).

Резерве фер вриједности

Резерве фер вриједности чине нереализовани добици или губици који настају као резултат обрачуна фер вриједности финансијске имовине расположиве за продају и монетарног злата.

18. ПРИХОДИ И РАСХОД ОД КАМАТА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Приход од камата остварен по основу:		
- финансијске имовине расположиве за продају (Напомена 6)	17.194	20.777
- улагања која се држе до доспијећа (Напомена 8)	11.532	7.567
- депозита код иностраних банака	11	128
- остало	3	3
	28.740	28.475
Ефекти негативних каматних стопа од каматносно финансијске имовине по основу:		
- орочених депозита код иностраних банака	(6.138)	-
- депозита по виђењу код иностраних банака	(2.427)	(1.098)
	(8.565)	(1.098)
Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака	2.169	-
Нето приход од камата	22.344	27.377

Основицу за обрачун камата на депозите комерцијалних банака чине укупни депозити комерцијалних банака на рачунима резерви у обрачунском периоду, који се састоје од износа обавезних резерви и вишка изнад обавезних резерви.

У периоду 01/01/2015.-30/06/2016. године основицу за обрачун обавезне резерве комерцијалних банака чинили су депозити и позајмљена средства, осим средстава позајмљених од нерезидената и средстава која ентитетске владе пласирају у развојне пројекте.

Стопе депозита и позајмљених средстава који су чинили основицу за обрачун обавезних резерви у периоду 01/01/2015.-30/06/2016. године износиле су како слиједи:

	(у %)
Краткорочни депозити и позајмљена средства	10,00
Дугорочни депозити и позајмљена средства	7,00

До 30. априла 2015. године на износ обавезних резерви обрачунавала се каматна стопа која износи 70% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Банка на депозите инвестиране до мјесец дана, а на вишак изнад обавезних резерви обрачунавала се каматна стопа која износи 90% од стопе која се утврђује на основу пондерисаног просјека каматних стопа које је у истом периоду на тржишту остварила Банка на депозите инвестиране до мјесец дана. У периоду 01/01/2015.-30/06/2016. године на наведене ставке није се обрачунавала камата уколико Банка није инвестирала средства у депозите до мјесец дана услјед изостанка могућности да на тржишту оствари позитивну каматну стопу на овај вид улагања или уколико је из било којег разлога Банка остварила просјечну негативну каматну стопу на депозите инвестиране до мјесец дана.

Од 1. маја 2015. године на износ обавезних резерви обрачунавала се накнада која се добије као просјек EONIA-е који је у истом периоду забиљежен на тржишту умањен за 10 базних поена или минимум нула, у случају да просјек EONIA-е умањен за 10 базних поена има негативну вриједност, а на вишак изнад обавезних резерви обрачунавала се нулта стопа накнаде.

Од 1. јула 2016. године основицу за обрачун обавезне резерве комерцијалних банака чине депозити и позајмљена средства, без обзира на то у којој се валути средства изразе. Такођер, утврђена је јединствена стопа обавезне резерве од 10% коју Банка примјењује на основицу за обрачун обавезне резерве.

18. ПРИХОД И РАСХОД ОД КАМАТА (НАСТАВАК)

На износ средстава обавезне резерве Банка не обрачунава накнаду док се на износ средстава изнад обавезне резерве обрачунава накнада која је једнака 50% стопе коју примјењује Европска централна банка на депозите комерцијалних банака.

Ефекти негативних каматних стопа од каматносно финансијске имовине су резултат негативних каматних стопа на орочена средства и средства на текућим рачунима, а које се у складу с актуелним тржишним условима нису могле избјећи.

Ефекти негативних пасивних каматних стопа на депозите домаћих комерцијалних банака су резултат негативне каматне стопе на износ средстава изнад обавезне резерве, а која је у периоду 01/07-31/12/2016. године износила (0,20%).

19. ПРИХОД И РАСХОД ОД ПРОВИЗИЈА И НАКНАДА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Приход од провизија и накнада:		
- од домаћих комерцијалних банака	9.592	8.692
- од услуга за Владу и друге небанкарске комитенте	480	496
	<u>10.072</u>	<u>9.188</u>
Расход од провизија и накнада:		
- трансакције са банкама у иностранству	(533)	(619)
	<u>(533)</u>	<u>(619)</u>
Нето приход од провизија и накнада	<u>9.539</u>	<u>8.569</u>

20. НЕТО ДОБИЦИ ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Приходи од курсних разлика	1.078	1.906
Трошкови од курсних разлика	(1.018)	(1.048)
Нето добици	<u>60</u>	<u>858</u>

21. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Приход од дивиденде (Напомена 11)	562	586
Приход од донација	218	122
Остали приходи	791	107
УКУПНО	<u>1.571</u>	<u>815</u>

22. ТРОШКОВИ ОСОБЉА

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Плате	10.543	11.375
Порези и доприноси	6.013	6.516
Остала примања запосленика	2.304	2.201
Трошкови резервисања (Напомена 15)	69	341
УКУПНО	18.929	20.433

Трошкови запослених укључују 3.541 хиљаду КМ (2015.: 3.775 хиљада КМ) обавезних доприноса за пензионо осигурање плаћених јавним заводима за пензионо осигурање Босне и Херцеговине. Доприноси се рачунају као постотак бруто плате. На дан 31. децембра 2016. године Банка је имала 361 запосленог радника (2015.: 354 запослена радника).

23. АДМИНИСТРАТИВНИ И ОСТАЛИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ

У хиљадама КМ	За годину која је завршила 31. децембра	
	2016.	2015.
Трошкови одржавања	2.587	2.340
Трошкови производње и дизајна новчаница и кованица	599	1.563
Остали административни и оперативни трошкови	3.607	3.921
УКУПНО	6.793	7.824

Остали административни и оперативни трошкови укључују и трошкове повезане са резервисањима по основу судских спорова у износу од 150 хиљада КМ (2015: Банка није имала трошкове по основу резервисања за судске спорове).

24. РАСПОДЈЕЛА ДОБИТИ

Расподјела нето добити Банке врши се сагласно Закону о Централној банци Босне и Херцеговине.

Одредбама цитираног закона дефинисани су критеријуми расподјеле чисте добити, по којима Банка усмјерава 60% текуће добити на рачун институције задужене за буџет Босне и Херцеговине, уколико задовољи критеријум да износ почетног капитала и генералних резерви (задржане добити) буде једнак или већи од 5,00% укупног износа монетарне пасиве.

Овај однос, прије расподјеле добити у 2016. години износио је 6,24% (2015.: 6,75%). Сагласно одлуци Управног вијећа, 60% нето добити за финансијску 2016. годину у износу од 8.437 хиљада КМ (2015.: 18.827 хиљада КМ) распоређено је државном буџету, а 40%, односно износ од 5.625 хиљада КМ усмјерен је у генералне резерве (задржану добит) Банке (2015.: 12.551 хиљада КМ).

2016.

Прије расподјеле добити

	(у хиљадама КМ)
Монетарна пасива (готов новца у оптицају и домаћи депозити)	8.926.339
Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	557.267
Однос - почетни капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	6,24%

24. РАСПОДЈЕЛА ДОБИТИ (НАСТАВАК)

Расподјела добити

Нето добит прије расподјеле	(у хиљадама КМ)
Расподјела добити у државни буџет	14.062
Расподјела добити у генералне резерве (задржану добит)	8.437
	5.625

Након расподјеле добити

Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	(у хиљадама КМ)
Однос - почетни капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	562.892
	6,31%

2015.

Прије расподјеле добити

Монетарна пасива (готов новац у оптицају и домаћи депозити)	(у хиљадама КМ)
Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	8.064.599
Однос - почетни капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	544.716
	6,75%

Расподјела добити

Нето добит прије расподјеле	(у хиљадама КМ)
Расподјела добити у државни буџет	31.378
Расподјела добити у генералне резерве (задржану добит)	18.827
	12.551

Након расподјеле добити

Почетни капитал и генералне резерве (задржана добит)	(у хиљадама КМ)
Однос - почетни капитал и генералне резерве (задржана добит) / монетарна пасива	557.267
	6,91%

25. НОВАЦ И НОВЧАНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

За потребе Извјештаја о новчаним токовима, новац и новчани еквиваленти се састоје од:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Девизни депозити са роком доспијећа до три мјесеца или краће, од датума стицања	2.069.888	-
Девизни депозити по виђењу	705.065	1.003.635
Страна валута у готовини	194.846	128.520
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	2.642	3.778
Жиро рачуни	640	252
УКУПНО	2.973.081	1.136.185

26. ТРАНСКАЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Банка у оквиру свог редовног пословања ступа у трансакције са повезаним лицима. Имајући у виду да је Банка основана актом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, а да је почетни капитал уплаћен од стране Савјета министара БиХ, трансакције које се одвијају у оквиру редовних операција Банке са државом и државним институцијама представљају трансакције са повезаним лицима. Поред тога, Банка сматра да има директан однос повезане особе са члановима управљачке структуре, блиским члановима породица чланова управљачке структуре и друштвима под контролом, заједничком контролом или значајним утицајем чланова управљачке структуре и блиских чланова њихових породица.

Трансакције са државом и државним институцијама приказане су у сљедећим табелама:

У хиљадама КМ

2016.

	Изложеност	Пасива	Приходи	Расходи
Држава	-	502.124	-	-
Државне институције				
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	22.839	-	-
Агенција за осигурање депозита	-	23.288	-	-
УКУПНО	-	548.251	-	-

У хиљадама КМ

2015.

	Изложеност	Пасива	Приходи	Расходи
Држава	-	412.719	-	-
Државне институције				
Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине	-	8.508	-	-
Агенција за осигурање депозита	-	18.972	-	-
УКУПНО	-	440.199	-	-

Накнаде кључним члановима управљачке структуре

Укупне накнаде кључним члановима управљачке структуре (чланови Управе и Управног вијећа) у 2016. години износиле су 898 хиљада КМ, од чега се 562 хиљаде КМ односило на плате и остале накнаде, а 336 хиљада КМ на порезе и доприносе (у 2015. години укупан износ од 988 хиљаде КМ односио се на плате и остале накнаде у износу од 620 хиљада КМ, а 368 хиљада КМ на порезе и доприносе).

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Основни финансијски ризици којима је Банка изложена су следећи:

- Ризик ликвидности
- Тржишни ризик и
- Кредитни ризик.

Ова напомена даје информације о изложености Банке према сваком од горенаведених ризика као и циљеве, политике и процедуре Банке за мјерење и управљање ризицима.

С обзиром да је главна сврха Банке одржање монетарне стабилности у Босни и Херцеговини, оквир финансијског ризика разликује се од оквира комерцијалних банака. Већина финансијског ризика који се јавља у Банци повезан је с управљањем девизним резервама и операцијама на финансијском тржишту.

Банка настоји одржати ефикасан систем контроле и управљања ризицима како би идентификовала, дјеловала, надзирала и управљала изложеностима ризику. Управљање ризиком и процјена обима прихватљивог ризика је континуирани процес и конститутивни елемент пословне стратегије Банке. Инструментима пословне политике и контролним механизмима преко нивоа Управног одбора Банке, Управе, Ревизорског комитета и Инвестиционог комитета Банке осигурава се комплетност у управљању ризицима. Држање девизних резерви у конвертибилној валути по режиму фиксних курсева, инвестирање у депозите на кратки рок са фиксном каматном стопом у иностране банке са високим кредитним рејтингом и у квалитетне хартије од вриједности су основни принципи управљања ризиком ликвидности, девизним ризиком, каматним ризиком и кредитним ризиком.

27.1. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности се односи на могуће потешкоће у брзој ликвидацији дијела aktive, што је могуће у ситуацији у којој су тржишни услови неповољни и такођер, када дође до непожељног кретања цијена. Ликвидна актива се дефинише као она актива чија конверзија у новчана средства подразумијева минималне трансакционе трошкове и чија је вриједност најближа тржишној вриједности.

С обзиром на обавезу гарантовања конвертибилности КМ, дневна ликвидност треба бити обезбијеђена рочном усклађеношћу девизних резерви Банке.

Оквир за ликвидност треба да усклади прогнозиране потенцијалне потребе за ликвидношћу са одговарајућим ликвидним инструментима. Ликвидност сваког појединачног финансијског инструмента подобног за инвестирање треба да буде размотрена на одговарајући начин прије него што се изврши инвестирање у тај инструмент.

Анализа рочности

Рочност финансијских обавеза Банке на дан 31. децембра 2016. и 2015. године приказана је у табелама у наставку на основу преосталог уговорног доспијећа од датума извјештавања.

Готов новац у оптицају је распоређен у период до три мјесеца.

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.1. Ризик ликвидности (наставак)

31. децембар 2016.

У хиљадама КМ

	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Без одређеног доспијећа	Укупно
Готов новац у оптицају	4.066.804	-	-	-	-	4.066.804
Депозити банака	4.269.143	-	-	-	-	4.269.143
Депозити Владе и осталих депонената	590.392	-	-	-	-	590.392
Остале финансијске обавезе	4.606	8.437	-	-	-	13.043
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	8.930.945	8.437	-	-	-	8.939.382

31. децембар 2015.

У хиљадама КМ

	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Без одређеног доспијећа	Укупно
Готов новац у оптицају	3.499.468	-	-	-	-	3.499.468
Депозити банака	4.063.537	70	-	-	-	4.063.607
Депозити Владе и осталих депонената	501.594	-	-	-	-	501.594
Остале обавезе	3.431	18.827	-	-	-	22.258
УКУПНО ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	8.068.030	18.897	-	-	-	8.086.927

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.2. Тржишни ризик

Тржишни ризик представља ризик да ће промјене цијена на тржишту, као што су каматне стопе, цијене капитала и курс страних валута утицати на приходе Банке или на вриједност улагања у финансијске инструменте. Циљ управљања тржишним ризицима јесте контрола и управљање ризицима у оквиру прихватљивих параметара, како би се оптимизовао поврат.

27.2.1. Девизни ризик

Банка је изложена девизном ризику кроз трансакције у страним валутама. Ово је ризик од промјене вриједности финансијских инструмената услед промјена у девизним курсевима. Изложеност девизном ризику произлази из активности везаних за депозите и инвестиције.

Управљање и контролу девизног ризика Банка осигурава строгим поштовањем одредби Закона о Централној банци Босне и Херцеговине и Смјерница Централне банке о инвестирању девизних резерви.

Наведеним актима су тачно дефинисани лимити држања активе и пасиве у свакој страниој валути. Највећи дио новчане активе држи се у EUR, а максималан износ који се може држати у другим конвертибилним валутама подложним промјенама тржишног курса не смије прелазити 50% укупног износа капитала и резерви Банке.

Банка је имала сљедећу девизну позицију на дан 31. децембра 2016. и 31. децембра 2015.

31. децембар 2016.

У хиљадама КМ	EUR	USD	Остале стране валуте	КМ	Укупно
Страна валута у готовини	194.768	21	57	-	194.846
Депозити код иностраних банака	2.964.617	4.286	1.494	-	2.970.397
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	-	-	2.642	-	2.642
Финансијска имовина расположива за продају	5.025.829	-	-	-	5.025.829
Монетарно злато	-	205.102	-	-	205.102
Улагања која се држе до доспијећа	1.132.328	-	-	-	1.132.328
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Остала финансијска актива	-	-	-	2.217	2.217
Укупно финансијска актива	9.317.552	209.409	4.193	30.020	9.561.174
Готов новац у оптицају	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Депозити банака	-	-	-	4.269.143	4.269.143
Депозити Владе и осталих депонената	-	-	-	590.392	590.392
Остале финансијске обавезе	483	3	39	12.518	13.043
Укупно финансијске обавезе	483	3	39	8.938.857	8.939.382
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	9.317.069	209.406	4.154	(8.908.837)	621.792

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.2. Тржишни ризик (наставак)

27.2.1. Девизни ризик (наставак)

31. децембар 2015.

У хиљадама КМ

	EUR	USD	Остале стране валуте	КМ	Укупно
Страна валута у готовини	128.440	21	59	-	128.520
Депозити код иностраних банака	1.001.986	1.606	43	-	1.003.635
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	-	-	3.778	-	3.778
Финансијска имовина расположива за продају	6.145.872	-	-	-	6.145.872
Монетарно злато	-	182.315	-	-	182.315
Улагања која се држе до доспијећа	1.142.191	-	-	-	1.142.191
Остала улагања	10	-	-	27.803	27.813
Остала финансијска актива	-	-	-	1.876	1.876
Укупно финансијска актива	8.418.499	183.942	3.880	29.679	8.636.000
Готов новац у оптицају	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Депозити банака	-	-	-	4.063.537	4.063.537
Депозити Владе и осталих депонената	-	-	-	501.594	501.594
Остале финансијске обавезе	506	3	1	21.748	22.258
Укупно финансијске обавезе	506	3	1	8.086.347	8.086.857
НЕТО ДЕВИЗНА ПОЗИЦИЈА	8.417.993	183.939	3.879	(8.056.668)	549.143

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.2. Тржишни ризик (наставак)

27.2.1.1. Девизни ризик - Анализа осјетљивости

Банка није изложена ризику промјене курса EUR због аранжмана валутног одбора чиме је конвертибилна марка везана за EUR по курсу 1 EUR : 1,95583 KM.

У анализу осјетљивости су укључене монетарне ставке деноминоване у страниј валути на датум извјештаја о финансијској позицији, те је посматрана промјена њихове вриједности на крају извјештајног периода која утиче на биланс успјеха и капитал, уз претпостављене промјене курсева. Сљедећа табела приказује анализу основних валутних изложености Банке. Позитиван износ указује на повећање у билансу успјеха, односно повећање капитала уколико KM ослаби, односно ојача у односу на релевантну валуту.

2016.	USD	SDR	Остало
у хиљадама KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Утицај промјене курса на добит или губитак	129/(129)	53/(53)	30/(30)
2015.	USD	SDR	Остало
у хиљадама KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Утицај промјене курса на добит или губитак	49/(49)	76/(76)	2/(2)
2016.	USD	SDR	Остало
у хиљадама KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Утицај промјене курса на капитал	6.153/(6.153)	0/(0)	0/(0)
2015.	USD	SDR	Остало
у хиљадама KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Утицај промјене курса на капитал	5.469/(5.469)	0/(0)	0/(0)

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.2. Тржишни ризик (наставак)

27.2.2. Каматни ризик

Изложеност Банке тржишном ризику промјена у каматним стопама је концентрисана у инвестиционом портфељу. Пословање Банке је подложно ризику промјене каматних стопа утолико што каматносна имовина и обавезе доспијевају или се камата мијења у различитим периодима или у различитим износима.

Банка је изложена каматном ризику приликом инвестирања девизних резерви. Банка управља инвестиционим портфељем са циљем минимизирања каматног ризика. Инвестиције носе различите каматне стопе, зависно од периода инвестирања, уз максималан рок инвестирања од једне године за депозите и десет година за хартије од вриједности.

Сљедећа табела приказује изложеност Банке каматном ризику на крају године.

31. децембар 2016.

У хиљадама КМ

	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Страна валута у готовини	-	-	-	-	194.846	194.846
Депозити код иностраних банака	2.776.632	195.444	-	-	(1.679)	2.970.397
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	2.642	-	-	-	-	2.642
Финансијска имовина расположива за продају	2.097.594	2.888.424	-	-	39.811	5.025.829
Монетарно злато	-	-	-	-	205.102	205.102
Улагања која се држе до доспијећа	116.689	1.007.907	-	-	7.732	1.132.328
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Остала финансијска актива	37	111	195	61	1.813	2.217
Укупно финансијска актива	4.993.594	4.091.886	195	61	475.438	9.561.174
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Депозити банака	2.039.880	-	-	-	2.229.263	4.269.143
Депозити Владе и осталих депонената	-	-	-	-	590.392	590.392
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	13.043	13.043
Укупно финансијске обавезе	2.039.880	-	-	-	6.899.502	8.939.382
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	2.953.714	4.091.886	195	61	(6.424.064)	621.792

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.2. Тржишни ризик (наставак)

27.2.2. Каматни ризик (наставак)

31. децембар 2015.

У хиљадама КМ

	До 3 мјесеца	Од 3 до 12 мјесеци	Од 1 до 3 године	Преко 3 године	Бескаматно	Укупно
Страна валута у готовини	-	-	-	-	128.520	128.520
Депозити код иностраних банака	1.003.745	-	-	-	(110)	1.003.635
Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	3.778	-	-	-	-	3.778
Финансијска имовина расположива за продају	2.748.514	3.348.309	-	-	49.049	6.145.872
Монетарно злато	-	-	-	-	182.315	182.315
Улагања која се држе до доспијећа	120.759	1.013.693	-	-	7.739	1.142.191
Остала улагања	-	-	-	-	27.813	27.813
Остала финансијска актива	38	114	277	133	1.314	1.876
Укупно финансијска актива	3.876.834	4.362.116	277	133	396.640	8.636.000
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Депозити банака	1.508.789	-	-	-	2.554.748	4.063.537
Депозити Владе и осталих депонената	5	-	-	-	501.589	501.594
Остале финансијске обавезе	-	-	-	-	22.258	22.258
Укупно финансијске обавезе	1.508.794	-	-	-	6.578.063	8.086.857
КАМАТНА НЕУСКЛАЂЕНОСТ	2.368.040	4.362.116	277	133	(6.181.423)	549.143

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.2. Тржишни ризик (наставак)

27.2.2.1. Каматни ризик - Анализа осјетљивости

Анализа осјетљивости урађена је на основу изложености каматним стопама за финансијску имовину и финансијске обавезе на датум извјештаја о финансијској позицији и и претпостављене промјене каматних стопа која се дешава на почетку финансијске године и задржава кроз извјештајни период.

Сљедећа табела представља анализу осјетљивости изложености Банке промјенама каматних стопа основних валута базирана на анализи осјетљивости у распону од +10/-10 бп (2015.:+5/-5 бп) у зависности од валуте (које представљају оцјену Банке о могућим промјенама каматних стопа). Позитиван износ показује повећање у билансу успеха, односно повећање капитала, услед претпостављеног сценарија виших, односно нижих каматних стопа у односу на оне важеће на датуме извјештавања.

2016. у хиљадама КМ Утицај ризика каматних стопа на добит или губитак	КМ +10/-10бп (2.229)/2.229	EUR +10/-10бп (14.322)/14.418	SDR +10/-10бп 3/(3)
2015. у хиљадама КМ Утицај ризика каматних стопа на добит или губитак	КМ +1/-16п (151)/151	EUR +5/-56п (8.211)/8.238	SDR +1/-16п 0/(0)
2016. у хиљадама КМ Утицај ризика каматних стопа на капитал	КМ +10/-10бп 0/0	EUR +10/-10бп (658)/663	SDR +10/-10бп 0/(0)
2015. у хиљадама КМ Утицај ризика каматних стопа на капитал	КМ +1/-16п 0/0	EUR +5/-56п (180)/181	SDR +1/-16п 0/(0)

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.3. Кредитни ризик

Кредитни ризик представља ризик настанка финансијског губитка за Банку уколико уговорна страна везано за финансијски инструмент не испуни своје уговорне обавезе и за Банку произилази из улагања у депозите у другим банкама и улагања у хартије од вриједности (девизне резерве). Управљање овом врстом ризика остварује се путем одабира уговорних страна високог кредитног рејтинга, ограничењем рока, контролисањем обима и динамике инвестирања. Кредитни рејтинзи се континуирано прате на дневној основи.

За средства која су евидентирана у ванбилансној евиденцији, Банка није изложена кредитном ризику, јер сав ризик који евентуално може резултирати из основа пласмана тих средстава сноси уговорно власници средстава (видјети Напомену 29).

27.3.1. Концентрација кредитног ризика

Банка је изложена кредитном ризику кроз ставке финансијских извјештаја који задовољавају дефиницију њене финансијске активе.

Максимална изложеност кредитном ризику прије колатерала или другог заложног средства

Сљедећа табела приказује максималну изложеност Банке кредитном ризику по типовима финансијске активе:

У хиљадама КМ	Максимална изложеност 31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Књиговодствени износ		
Страна валута у готовини	194.846	128.520
Депозити код иностраних банака	2.970.397	1.003.635
Специјална права вучења у		
Међународном монетарном фонду	2.642	3.778
Финансијска имовина расположива за продају	5.025.829	6.145.872
Монетарно злато	205.102	182.315
Улагања која се држе до доспијећа	1.132.328	1.142.191
Остала улагања	27.813	27.813
Остала финансијска актива	2.217	1.876
УКУПНО	9.561.174	8.636.000

Банка не држи колатерале и остала заложна средства у циљу покривања кредитног ризика, будући да Банка инвестира своја средства код партнера са највишим кредитним рејтингом.

На дан 31. децембра 2016. године Банка нема средстава која су доспјела, или им је умањена вриједност.

Концентрација кредитног ризика

Укупни депозити Банке код иностраних банака са стањем на дан 31. децембра 2016. године износе 2.970.397 хиљада КМ (2015.: 1.003.635 хиљада КМ). Највећи износ тих средстава инвестиран је у двије иностране банке са појединачном концентрацијом која прелази износ укупног капитала и резерви Банке (у 2015. години није било иностраних банака код којих појединачна концентрација прелази износ укупног капитала и резерви Банке).

Појединачна концентрација кредитног ризика која прелази износ укупног капитала и резерви Банке:

	31. децембар 2016.		31. децембар 2015.	
Рејтинг банке	у хиљадама КМ	%	у хиљадама КМ	%
AAA	918.072	30,91	-	-
AAA	859.501	28,94	-	-

Највећа индивидуална изложеност ризику на дан 31. децембра 2016. године износила је 918.072 хиљаде КМ (2015.: 412.022 хиљаде КМ).

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.3. Кредитни ризик (наставак)

27.3.1. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Концентрација према кредитном рејтингу

Табела у прилогу представља анализу Банчине концентрације кредитног ризика за њену финансијску имовину на дан 31. децембар 2016. године (у хиљадама КМ).

Кредитни рејтинг	Страна валута у готовини	Депозити код иностраних банака	Специјална права вучења код ММФ-а	Финансијска имовина расположива за продају	Монетарно злато	Улагања која се држе до доспијећа	Остала улагања	Остала финансијска актива	УКУПНО
AAA	-	2.363.620	-	718.879	-	41.467	-	-	3.123.966
AA+	-	-	-	667.506	-	343.369	-	-	1.010.875
AA	-	78.073	-	1.136.535	-	321.083	-	-	1.535.691
AA-	-	390.047	-	1.011.011	-	204.721	-	-	1.605.779
A+	-	-	-	6.063	-	-	-	-	6.063
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	134.477	-	-	-	-	-	-	134.477
II ¹	-	4.180	2.642	-	205.102	-	27.813	-	239.737
BBB+	-	-	-	900.412	-	-	-	-	900.412
BBB	-	-	-	585.423	-	221.688	-	-	807.111
Без рејтинга	194.846	-	-	-	-	-	-	2.217	197.063
УКУПНО	194.846	2.970.397	2.642	5.025.829	205.102	1.132.328	27.813	2.217	9.561.174

Табела у прилогу представља анализу Банчине концентрације кредитног ризика за њену финансијску имовину на дан 31. децембар 2015. године (у хиљадама КМ).

Кредитни рејтинг	Страна валута у готовини	Депозити код иностраних банака	Специјална права вучења код ММФ-а	Финансијска имовина расположива за продају	Монетарно злато	Улагања која се држе до доспијећа	Остала улагања	Остала финансијска актива	УКУПНО
AAA	-	783.544	-	1.190.738	-	224.439	-	-	2.198.721
AA+	-	-	-	341.098	-	162.938	-	-	504.036
AA	-	-	-	1.542.920	-	527.920	-	-	2.070.840
AA-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A+	-	-	-	6.131	-	-	-	-	6.131
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	208.750	-	-	-	-	-	-	208.750
II ²	-	1.531	3.778	-	182.315	-	27.813	-	215.437
BBB+	-	9.810	-	1.701.072	-	-	-	-	1.710.882
BBB	-	-	-	1.363.913	-	226.894	-	-	1.590.807
Без рејтинга	128.520	-	-	-	-	-	-	1.876	130.396
УКУПНО	128.520	1.003.635	3.778	6.145.872	182.315	1.142.191	27.813	1.876	8.636.000

¹ International institutions

² International institutions

27. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА (НАСТАВАК)

27.3. Кредитни ризик (наставак)

27.3.1. Концентрација кредитног ризика (наставак)

Географска концентрација

Сљедећа табела даје информацију о географској концентрацији Банчине финансијске имовине на датум 31. децембра 2016. године.

У хиљадама КМ	ЕУ земље	Земље нечланице ЕУ	Босна и Херцеговина	Укупно
Страна валута у готовини	-	-	194.846	194.846
Депозити код иностранних банака	2.380.169	590.228	-	2.970.397
SDR код ММФ-а	-	2.642	-	2.642
Финансијска имовина расположена за продају	5.025.829	-	-	5.025.829
Монетарно злато	-	205.102	-	205.102
Улагања која се држе до доспијећа	1.132.328	-	-	1.132.328
Остала улагања	10	27.803	-	27.813
Остала финансијска актива	-	-	2.217	2.217
31. децембар 2016	8.538.336	825.775	197.063	9.561.174
31. децембар 2015	8.290.177	215.427	130.396	8.636.000

28. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ

28.1 Фер вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза Банке који се мјере по фер вриједности на понављајућем нивоу, из периода у период

Дио финансијске имовине и финансијских обавеза Банке мјере се по фер вриједности на крају сваког извјештајног периода. Наредна табела пружа информације о томе како се утврђује фер вриједност такве финансијске имовине и финансијских обавеза (с посебним освртом на коришћене технике вредновања и улазне податке).

Финансијска имовина / Финансијске обавезе	Фер вриједност на дан		Хијерархија фер вриједности	Технике вредновања и кључни улазни подаци
	31. децембер 2016.	31. децембер 2015.		
1) Финансијска имовина распожива за продају (видјети Напомену 6)	Дужничке хартије од вриједности којима се тргује на берзама у другим земљама: • Француска - 1.136.535 хиљада КМ • Белгија - 1.011.011 хиљада КМ • Шпанија - 900.412 хиљаде КМ • Италија - 585.423 хиљаде КМ • Њемачка - 541.175 хиљада КМ • Аустрија - 438.424 хиљаде КМ • Финска - 229.082 хиљаде КМ • Холандија - 177.704 хиљаде КМ • Словачка - 6.063 хиљаде КМ	Дужничке хартије од вриједности којима се тргује на берзама у другим земљама: • Француска - 953.567 хиљада КМ • Белгија - 589.354 хиљаде КМ • Шпанија - 1.701.072 хиљаде КМ • Италија - 1.363.912 хиљада КМ • Њемачка - 531.970 хиљада КМ • Аустрија - 341.098 хиљада КМ • Финска - 232.366 хиљада КМ • Холандија - 426.402 хиљаде КМ • Словачка - 6.131 хиљада КМ	Ниво 2	Усаглашене цијене (пондерисани) просјек квота више учесника који предлажу кво те цјеновном сервису.
2) Монетарно злато (видјети Напомену 7)	Племенити метали којима се тргује на берзама у другим земљама: • Швајцарска - 205.102 хиљаде КМ	Племенити метали којима се тргује на берзама у другим земљама: • Швајцарска - 182.315 хиљада КМ	Ниво 1	Цијена која котира на активном тржишту.

28. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ (НАСТАВАК)

28.2 Фер вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза Банке који се не мјере по фер вриједности на понављајућем нивоу, из периода у период (али за које се захтијева објављивање фер вриједности).

С изузетком ставки описаних у слjedeћој табели, Управа сматра да књиговодствена вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза признатих у финансијским извјештајима приближно одговара њиховој фер вриједности.

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.		31. децембар 2015.	
	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност	Књиговодствена вриједност	Фер вриједност
<i>Финансијска имовина</i>				
<i>Кредити и потраживања</i>				
- Страна валута у готовини	194.846	194.846	128.520	128.520
- Депозити код иностраних банака	2.970.397	2.963.885	1.003.635	1.001.637
- Специјална права вучења у Међународном монетарном фонду	2.642	2.642	3.778	3.778
<i>Улагања која се држе до доспијећа</i>				
- Улагања која се држе до доспијећа	1.132.328	1.185.052	1.142.191	1.157.370
<i>Финансијска имовина расположива за продају</i>				
- Финансијска имовина расположива за продају	5.025.829	5.025.829	6.145.872	6.145.872
- Монетарно злато	205.102	205.102	182.315	182.315
- Остала улагања	27.813	27.813	27.813	27.813
- Остала финансијска актива	2.217	2.217	1.876	1.876
<i>Финансијске обавезе</i>				
<i>Финансијске обавезе држане по амортизованом трошку:</i>				
- Готов новац у оптицају	4.066.804	4.066.804	3.499.468	3.499.468
- Депозити банака	4.269.143	4.261.731	4.063.537	4.056.286
- Депозити Владе и осталих депонената	590.392	589.367	501.594	500.699
- Остале финансијске обавезе	13.043	13.043	22.258	22.258

У хиљадама КМ	Хијерархија фер вриједности на дан 31. децембар 2016.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
<i>Финансијска имовина</i>				
<i>Кредити и потраживања</i>				
- Депозити код иностраних банака	-	2.963.885	-	2.963.885
- Улагања која се држе до доспијећа	-	1.185.052	-	1.185.052
	-	4.148.937	-	4.148.937
<i>Финансијске обавезе</i>				
<i>Финансијске обавезе држане по амортизованом трошку:</i>				
- Депозити банака	-	4.261.731	-	4.261.731
- Депозити Владе и осталих депонената	-	589.367	-	589.367
	-	4.851.098	-	4.851.098

28. МЈЕРЕЊЕ ФЕР ВРИЈЕДНОСТИ (НАСТАВАК)

28.2 Фер вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза Банке који се не мјере по фер вриједности на понављајућем нивоу, из периода у период (али за које се захтијева објављивање фер вриједности) (наставак)

У хиљадама КМ

	Хијерархија фер вриједности на дан 31. децембар 2015.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска имовина				
Кредити и потраживања				
- Депозити код иностраних банака	-	1.001.637	-	1.001.637
- Улагања која се држе до доспијећа	-	1.157.370	-	1.157.370
	-	2.159.007	-	2.159.007
Финансијске обавезе				
Финансијске обавезе држане по амортизованом трошку:				
- Депозити банака	-	4.056.286	-	4.056.286
- Депозити Владе и осталих депонената	-	500.699	-	500.699
	-	4.556.985	-	4.556.985

Управа сматра да књиговодствени износи стране валуте у готовини, специјалних права вучења код Међународног монетарног фонда, остале финансијске активе, готовог новца у оптицају и осталих финансијских обавеза признатих у финансијским извјештајима одговарају њиховој тржишној вриједности.

На датуме 31. децембра 2016. и 2015. године хартије од вриједности расположиве за продају укључују и акције Банке за међународна поравнања (BIS) у вриједности од 27.803 хиљаде КМ и акције SWIFT-а у вриједности од 10 хиљада КМ чија се фер вриједност не може поуздано утврдити и стога се евидентирају по трошку.

Фер вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза укључена горе у категорије за Ниво 2 утврђена је у складу са општеприхваћеним моделима процјењивања базираних на анализи дисконтованог новчаног тока, са дисконтном стопом као најзначајнијим улазним податком, а која одражава кредитни ризик уговорне стране. Банка користи дисконтну стопу која представља пондерисани просјек каматних стопа на депозите правних лица, за цијело банкарско тржиште у БиХ.

29. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ

Банка води одређене рачуне у страним валутама везане уз споразуме између влада Босне и Херцеговине и иностраних влада и финансијских организација. Како ови рачуни нису нити актива нити пасива Централне банке Босне и Херцеговине, они нису укључени у извјештај о финансијској позицији Банке.

Такођер, ванбилансне ставке садрже девизне рачуне државних институција и агенција, као и комерцијалних банака, за које Банка дјелује као агент.

29. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Ванбилансне ставке се састоје од:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Хартије од вриједности и средства трећих лица која се држе код иностраних банака	356.294	308.646
Депозити USAID-а	2.539	2.256
Депозити нерезидената	2.539	2.256
Депозити Савјета министара БиХ	20.941	18.661
Депозити Савјета министара БиХ на основу сукцесије	39	35
Депозити Савјета министара БиХ – сервисирање спољног дуга БиХ	7.943	6.414
Депозити Савјета министара БиХ – буџет институција БиХ	874	6.422
Остали депозити Савјета министара БиХ	12.085	5.790
Депозити осталих резидената	7.131	6.069
Депозити – пензије из Њемачке	375	-
Депозитни рачуни банака	6.756	6.069
Депозити резидената	28.072	24.730
Инвестиције везане за хартије од вриједности -Агенција за осигурање депозита	325.683	281.660
Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности	325.683	281.660
Обавезе за хартије од вриједности и средства трећих лица	356.294	308.646

Депозити USAID-а

На основу Уговора о финансијској помоћи између Босне и Херцеговине и Сједињених Америчких Држава за финансирање реконструкције, отворени су посебни каматоносни рачуни при Bank of America. Банка за наведене рачуне не обрачунава камате и провизије.

Инвестиције резидената везане за хартије од вриједности

Банка је омогућила Агенцији за осигурање депозита Босне и Херцеговине да инвестира у хартије од вриједности отварајући рачуне (Cash и Custodian Account) који гласе на Банку и Агенцију за осигурање депозита Босне и Херцеговине. Све трансакције на овим рачунима одвијају се између Агенције за осигурање депозита Босне и Херцеговине и asset managera. Банка за наведене рачуне не обрачунава камате и провизије.

Чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у

Као депозитар за чланство Босне и Херцеговине у ММФ-у, Централна банка Босне и Херцеговине држи ММФ-ове рачуне број 1 и 2 и осигурава услуге чувања хартија од вриједности БиХ који се издају за покриће чланства у ММФ-у и за реоткуп обавеза. Банка држи SDR као дио своје функције управљања девизним резервама. Банка дјелује као фискални агент у име БиХ у њеним односима са ММФ-ом, али није одговорна за средства и обавезе везане уз чланство.

29. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

Консолидована позиција која слиједи приказује сажетак позиција Босне и Херцеговине код ММФ-а:

*Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у
на дан 31. децембра 2016. године*

У хиљадама КМ

Актива		
Квота	661.501	
Држање SDR	2.641	
Обрачуната камата на држање SDR	1	
Укупно актива	664.143	
Пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1 (Напомена 16)		1.654
ММФ-ов рачун бр. 2 (Напомена 16)		57
Хартије од вриједности		1.687.755
Рачуни плативих трошкова		2.157
Алокација SDR		401.306
Обрачуната камата на алокацију SDR		144
Укупно пасива		2.093.073
Нето чланска позиција код ММФ-а		
Обавезе БиХ према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте	1.428.930	
Нето чланска позиција	1.428.930	
	2.093.073	2.093.073
Укупно консолидована позиција – актива и пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1	(1.654)	(1.654)
ММФ-ов рачун бр. 2	(57)	(57)
Укупно бруто позиција БиХ у ММФ-у – актива и пасива	2.091.362	2.091.362

Држање SDR, обрачуната камата на држање SDR, ММФ-ов рачун бр. 1 и ММФ-ов рачун бр. 2 одражавају рачуне који се држе у извјештају о финансијској позицији Банке.

За потребе Консолидоване позиције Босне и Херцеговине у ММФ-у, бруто позиција БиХ увећана је за ММФ-ове рачуне број 1 и 2.

29. ВАНБИЛАНСНЕ СТАВКЕ (НАСТАВАК)

*Консолидована позиција чланства Босне и Херцеговине у ММФ-у
на дан 31. децембра 2015. године*

У хиљадама КМ

Актива		
Квота	420.964	
Држање SDR	3.778	
Обрачуната камата на држање SDR	-	
Укупно актива	424.742	
Пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1 (Напомена 16)		1.058
ММФ-ов рачун бр. 2 (Напомена 16)		37
Хартије од вриједности		1.456.417
Рачуни плативих трошкова		1.843
Алокација SDR		400.516
Обрачуната камата на алокацију SDR		34
Укупно пасива		1.859.905
Нето чланска позиција код ММФ-а		
Обавезе БиХ према ММФ-у које углавном настају из реоткупа и прилагођавања вриједности валуте	1.435.163	
Нето чланска позиција	1.435.163	
	1.859.905	1.859.905
Укупно консолидована позиција – актива и пасива		
ММФ-ов рачун бр. 1	(1.058)	(1.058)
ММФ-ов рачун бр. 2	(37)	(37)
Укупно бруто позиција БиХ у ММФ-у – актива и пасива	1.858.810	1.858.810

30. АРАНЖМАН ВАЛУТНОГ ОДБОРА

Закон о Централној банци Босне и Херцеговине захтијева да укупан износ њене монетарне пасиве никада не буде већи од њених нето девизних резерви.

Детаљи поштовања тог правила су следећи:

У хиљадама КМ	31. децембар 2016.	31. децембар 2015.
Страна актива	9.531.144	8.606.311
Пасива према нерезидентима	2.158	1.327
Нето девизне резерве (страна актива минус пасива према нерезидентима)	9.528.986	8.604.984
Монетарна пасива	8.926.339	8.064.599
Нето страна актива (нето девизне резерве минус монетарна пасива)	602.647	540.385

Монетарну пасиву Банке по Закону о Централној банци Босне и Херцеговине чине готов новац у оптицају и домаћи депозити банака и других резидената.

31. ДОМАЋИ ПЛАТНИ СИСТЕМ И СИСТЕМ ЗА ПОРАВНАЊА

У складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка је одговорна за успостављање и одржавање домаћег платног система и система за поравнање. Од јануара 2001. године, Банка је успоставила два система поравнања у циљу обезбјеђења ефикасног поравнања домаћих међубанкарских платних трансакција: систем бруто поравнања у реалном времену („БПРВ“) и жироклиринг („ЖК“).

Кредитни ризик

БПРВ систем омогућава учесницима тј. Банци и лиценцираним комерцијалним банкама да врше појединачна и тренутна поравнања платних налога одобравајући и задужујући рачун за поравнање у домаћој валути отворен код Централне банке. Кроз ЖК систем Банка обезбјеђује клиринг услуге које проистичу по основу извршавања платних налога по принципу мултилатералног клиринга.

Сваки учесник платних система је дужан да прије поравнања платних налога има обезбјеђена средства на рачуну за поравнање отвореном код Банке и мора задовољавати одређене техничке захтјеве.

У складу са улогом Банке како је дефинисано Законом о Централној банци Босне и Херцеговине, Банка не смије на било који начин кредитирати учеснике БПРВ и ЖК система с циљем обезбјеђивања ликвидности у систему на било који начин.

Оперативни ризик

У циљу минимизирања оперативног ризика унутар домаћег платног система и система за поравнање, издата су Оперативна правила за БПРВ и ЖК системе која одређују минималне стандарде сигурности за функционисање система.

Важећи сигурносни циљеви, политике и процедуре имају сврху да обезбиједе сигурносне мјере и карактеристике. Компјутерски системи и мреже функционишу у складу са успостављеним циљевима и политикама. Сигурносни циљеви и политике се периодично прегледају. Од сваког појединог учесника се такође захтијева да посједује одређене безбједносне мјере и контроле за извршавања плаћања.

Банка је дефинисала слjedeће процедуре за поравнања у случају непредвиђених ситуација:

- Планови и мјере за непредвиђене ситуације: у случају прекида у редовном функционисању платног система и система за поравнање или неког другог непредвиђеног догађаја, Банка је дефинисала мјере за непредвиђене ситуације како би обезбиједила континуитет у функционисању поузданих, исправних и законитих платних трансакција у платном систему и систему за поравнање.
- Резервна локација: Банка је осим примарне локације за платне системе (БПРВ, ЖК и SWIFT), на којој постоје редувантни системи (у случају пада једног, прелази се на други систем на примарној локацији), успоставила и функционалан DR (Disaster Recovery) систем на локацији Главне банке Републике Српске Централне банке Босне и Херцеговине Бања Лука.

Руководство Банке сматра да систем посједује довољан капацитет за одржавање поузданог оперативног рада чије функционисање никада до сада није било угрожено од његове имплементације.

32. ДОГАЂАЈИ ПОСЛИЈЕ ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

У периоду између 31. децембра 2016. године и датума издавања ових финансијских извјештаја није било догађаја који би захтијевали усклађивање или који су значајни, али не захтијевају усклађивање.